

DARBININKAS

Vol. LXXII, Nr. 7

Vasario - February 20, 1987 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Žymus Council of Foreign Relations šulai, kaip Cyrus R. Vance, Henry Kissinger ir kt. paskutiniu metu lankėsi Maskvoj ir buvo priimti gen. sekretoriaus Gorbačiovo, kuris jiems pareiškė, kad JAV ir Sovietų Sąjunga abi šalis reikalauja apsvaistinti turėtų be atidėlio susitikti pusiaukelyje.

JAV atmetė pietinio Pacifiko valstybių 13 valstybių grupę, kuriai priklausė Australija su N. Zelandija, siekiamą paskelbti jų turimą sritį laisvą nuo branduolinių ginklų.

Tūkstančiai sovietų ir afganų rinkinių karių, rėmiami tankų ir lėkavų ugnies, vykdė didelio masto puolimus prieš apie Zhar Paktia provincijoje įsitvirtinusių partizanų ir užėmė svarbią Sinakai kalną perėjimą. Abiejų pusių nuostoliai yra dideli.

Apie 150 Atstovų rūmų demokratų pareikalavo prezidentą Reagan sustabdyti požeminius branduolinių ginklų bandymus Nevados dykumoje.

JAV yra pažadėjusios Pietų Afrikos kaimyninėms valstybėms 93 mil. dol. paramos jų ūkiniam priklausomumui nuo P. Afrikos sumažinti.

Pagal Sov. S-gos Aukšč. tarabos prezidento paskelbtus dekretus dviem atvejais iš sovietų kalėjimų ir darbo stovyklų buvo paleista apie 180 pagal Baudž. kodeksą 70 str. už priešsovietinę agitaciją ir propagandą nubaustų politinių kalinių. Greitu laiku numatoma dar paleisti apie 140 politinių kalinių.

Filipinų komunistų partizanų vadai nutraukė su vyriausybe sudarytas paliaubas ir pasitarimus dėl taikos. Vyriausybės kariuomenė vėl atnaujino komunistų partizanų puolimus ir per pirmą susidūrimą žuvo 18 žmonių.

Kinijos užs. reik. ministerio pavaduotojas Qian Qichen atvyko į Sov. S-gą tęsti prieš 9 m. nutrauktą derybų dėl kai kurių salų Usuri ir Amur upės priklausomybės, nes tos upės sudaro jų sieną.

Ispanija atmetė paskutinį JAV siūlymą dėl ten laikomų JAV karinių bazių. Ispanija reikalauja sumažinti bazėse laikomų karių skaičių, o kai kurias bazes ir visai uždaryti. JAV yra pasirengusios uždaryti visas bazes, jei susitarimas nebūtų pasiektas.

Kanada, susižavėjusi Sov. S-gos užs. reik. ministerio Ševardnadze atsilankymu ir naujos jėgų pardavimo sutarties pasirašymu, labai pageidautų išplėsti bendradarbiavimą su Sov. S-ga, bet, jei būnant steigiamuoju Nato organizacijos nariu, yra nepatogu pasidaryti neutralia valstybe.

Afganistano partizanai raketa nušovė sovietų gamybos An-26 karinio transporto lėktuvą su 43 keleiviais. Afganai tvirtina, kad jie buvo civiliniai gyventojai, bet partizanų ir kiti šaltiniai teigia, kad žuvusiųjų daugumą sudarė kariai — 15 karininkų ir 27 kareiviai.

Sov. S-ga pakvietė į Maskvą eilę žymių mokslininkų, menininkų ir visuomenės veikėjų konferencijon, kurioje svarbią nusiginklavimo reikais kalbą turįs pasakyti gen. sekretorius Gorbačiovas.

UŽ LAISKUS KUN. A. SVARINSKUI IŠVARĖ IŠ MOKYKLOS Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 68

Užsipuolė už laiskus kun. Svarinskui ir kun. Tamkevičiui

Kaunas. 1985 m. kovo 27 d. Kauno P. Mažilio medicinos mokyklos seserų profilio III-3 grupės moksleivė Marytė Gudaitytė buvo iškviesta pas mokyklos direktorę Tamašauskienę. Direktorė paklausinėjo, kaip sekasi mokslas, kur gavusi paskyrimą, pranešė M. Gudaitytei, kad ji tuoj pat turi prisistatyti į saugumą, kur jos laukia drg. Jocas, jau vakar norėjęs su Maryte pasikalbėti.

Saugume Jocas žadėjo: "Jei kalbėsi atvirai ir nieko nemeluosi, ilgai neužtruksime ir išsiskirsim draugiškai". Saugumietis padėjo ant stalo M. Gudaitytės rašytus laiskus — sveikinimus su šv. Kalėdomis kun. A. Svarinskui, kun. S. Tamkevičiui ir B. Gajauskui.

Čekistas reikalavo, kad iškviestoji savo pasiaiškinime raštu atsakyti į klausimus: iš kur gavo kalinių adresus, kas liepė jiems rašyti sveikinimus, su kuo ir kur rašė?

Rašyti kaliniams — nusikaltimas

Be to, bandė įtikinėti, kad kaliniai yra baisūs antitarybiniai nusikaltėliai, todėl ir laisvų rašymų jiems yra didelis nusikaltimas.

M. Gudaitytei atsisakius rašyti pasiaiškinimą, čekistas pradėjo grasinti: "Iškviesim auklėtoją, mokyklos direktorę, prieš visą klasę pastatysim..."

Žadėjo net paskyrimą pakeisti, — vietoje Prienų išsiųsti dirbti į Skudą, — toliau nuo tėvų, toliau nuo draugų; o saugumo viršininkas pagrasino neišleisti iš saugumo tol, kol neparašys pasiaiškinimo.

Mokinei pakartotinai atsisakius rašyti pasiaiškinimą, vienas iš čekistų užsipuolė: "Jei nerąšys pasiaiškinimo, ėisčia, esi nepatenkinta tarybų valdžia, todėl mes privalome tave pašalinti iš tarybinės mokyklos, nes dirbant medicinos seseria, savo priešams vietoj vaistų gali suleisti nuodus".

Maždaug po dvi valandas trukusio "auklėjimo" mokinė buvo išleista. Išleisdamas čekistas Jocas liepė jai prisistatyti pas mokyklos direktorę.

Reikia klausyti saugumo

Mokykloje direktorė Tamašauskienė ir dėst. Pečiulienė praradę saugume pradėtą "auklėjimą", abi stengėsi įtikinti M. Gudaitytę, kad ji padariusi didelį nusikaltimą, kurį galima atitaisyti tik klausant saugumiečio Joco, priešingu atveju, bus pašalinta iš mokyklos.

"Ką tu sugalvojai, liko vos penkos minutės ir diplomai rankose... Laikraščiai rašė, kad kun. A. Svarinskas ir S. Tamkevičius nuteisti už antitarybinę veiklą, politiką ir todėl bet koks ryšių palaikymas su jais laikomas nusikaltimu.

Dabar visi draugai tave paliks, nes tu jau turi ryšių su saugumu, tavimi niekas nepasitikės, o jie tave ramybėje nepaliks, kiekvienas tavo žingsnis bus sekamas.

Tavęs net sanitare nepilms

Mums labai reikia medicinos

seserų, o tikinčios sąžiningiau atlieka darbą, bet kai tokie dalykai dedasi, žinok, jog negausi jokios pažymos, kad mokeisi mūsų mokykloje, tavęs net sanitare niekas nepilms dirbti.

Pasiimk atsiskaitymo lapelį ir gali važiuoti namo, atsirasi kolūkyje darbo, tik atsimink, kad savo gyvenimą jau susigadinai, ir ne tik sau bet ir tavo, broli, taip pat negalės dirbti gamykloje, o kiti du broliai, kurie ruošiasi stoti į Kunigų seminariją tegul ir negalvoja įstoti, — graudeno direktorė Tamašauskienė. (Vienas iš Gudaitytės brolių šiais metais buvo priimtas į Kauno Kunigų seminariją.)

Kadangi įsakymo dėl išmetimo iš mokyklos nebuvo, M. Gudaitytė toliau lankė paskaitas.

Iš kur gavai kalinių adresus?

Balandžio 2 d. į Medicinos mokyklą pakalbėti su Maryte prisistatė čekistas Jocas. Saugumietis primygtinai reikalavo, kad M. Gudaitytė raštu saugumo viršininkui atsakyti į praėjo pokalbio klausimus. Moksleivė, motyvuodama, kad nėra padariusi jokio nusikaltimo, atsisakė rašyti pasiaiškinimą.

"Parašyk, kad kalinių adresus, kaip pati tvirtini, girdėjai per Vatikano radiją ir viskas baigsis. Jei

save laikai nekaltu, tai ir parašyk, kad nesijauti kaltu", — reikalavo saugumietis. M. Gudaitytė kategoriškai atsisakė rašyti.

Iškvietė tėvus

Balandžio 4 d. iškviestiems į mokyklą Gudaitytės tėvams buvo išaiškinta, direktorės žodžiais, "netinkamas dukters elgesys". Tėvui nesuprantant tokio nusikaltimo — juk laiskus galima rašyti visiems — direktorė Tamašauskienė prisipažino, kad viską tvarko saugumas ir, jei dukra negalvoja rašyti pasiaiškinimo, tegul ateina pasiimti dokumentų.

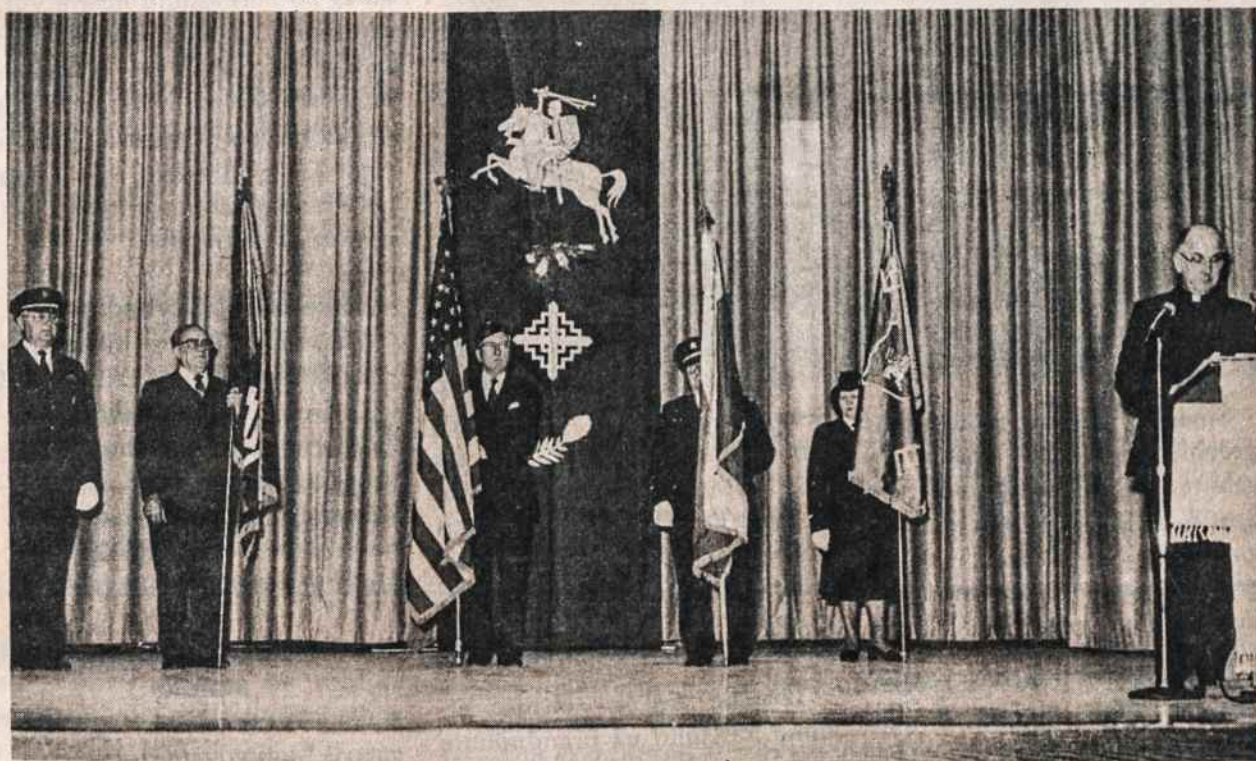
Išvaro iš mokyklos

Balandžio 9 d. mokyklos skelbimų lentoje buvo iškabinamas įsakymas, kad Marytė Gudaitytė, Antano, pašalinama iš mokyklos "už su tarybinio moksleivio elgesio nesuderinamus veiksmus", bei laisvų rašymo kaliniams, nurodyta eilė kalčių, dėl kurių Marytė negalinti dirbti medicinos seseria: važinėja neaiškiais tikslais pas savo brolių, uždara, nebendrauja su grupės draugais...

Rašo prašymus

Balandžio 12 d. M. Gudaitytė parašė pareiškimą aukštojo ir

(nukelta į 2 psl.)

Lietuvos nepriklausomybės šventė Kultūros Židiny paminėta vasario 15. Scenoje vėliau su šaulių sargyba, invokaciją skaito tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM. Nuotr. L. Tamošaičio

ŠVEICARAS LIETUVOJE

Įtakingasis Šveicarijos dienraštis "Neue Züricher Zeitung" atspausdino savo korespondento kelionės į Lietuvą įspūdžius.

Šveicaras žurnalistas gražiai ir palankiai atsiliepia apie Lietuvą, supažindindamas laikraščio skaitytojus su jos istorija, išskeldamas krikščionybės svarbų vaidmenį tautos gyvenime, atkreipdamas dėmesį į Lietuvoje dvelkiančią vakarietišką-europinę dvasią.

Žurnalisto kelionės į Lietuvą įspūdžiai tegalėjo būti fragmentiški, kaip jis pats pripažįsta, nes Lietuva užsieniečiams yra draudžiama zona: leidžiama aplankyti tik tai Vilnių ir kai kuriais atvejais Kauną.

Vilniuje žurnalisto dėmesį tuoj atkreipė išprofanuotos lietuvių upytiniai brangios dvi bažnyčios — katedra ir Šv. Kazimiero šventovė. Žurnalistas

rašo, jog tai grubus pasityčiojimas iš tikinčiųjų. Bet atidarytose bažnyčiose susirenka didelės tikinčiųjų minios ir tai sukelia gilų įspūdį.

Šveicaras žurnalistas pagrįstai stebisi valdžios atstovų Vilniuje iškeltais ekonominiais argumentais, kuriais oficialūs sluoksniai siekia pateisinti Lietuvos įjungimą į Sovietų Sąjungą.

PAMINKLAS AUSTRALIJOJE

Australijoje, Hobarto katalikų vyskupas Sir Guilford Young pasiūlė Hobarto mieste pastatyti paminklą, skirtą 41 - 48 metų masinių pabaltiečių deportacijų aukom atminti. Savo pamokslu vienu ekumeninių pamaldų metu vyskupas Young patstebėjo, kad Australijoje dar nėra paminklo, kuriuo būtų gerbto sovietų okupacijos Lie-

LIETUVOS KRIKŠTO JUBILIEJAUS MINĖJIMUI ARTĖJANT

"...eikite ir padarykite mano mokiniams visų tautų žmones, krikštydami juos vardu Tėvo ir Sūnaus ir Šventosios Dvasios, mokydami laikytis visko, ką tik esu jums įsakęs." (Mt. 28:19-20) "Kas įtikės ir pasikrikštys, bus išgelbėtas, o kas netikės, bus pasmerktas." (Mk. 16:16).

Šios Kristaus atneštos žmonijai malonės lietuvių tauta laukė daugiau kaip tryliką šimtmečių. Tiesa, pirmosios krikščioniškosios kibirkštėlės buvo įžiebtos tryliktojo šimtmečio po Kristaus viduryje, bet nesuskubusios įsipliesnoti, jau antrojo dešimtmečio pradžioje buvo prigesintos, ir vėl daugiau kaip šimtą metų tik ruseno mažuose židiniuose. Tik prieš šešis šimtmečius didieji Lietuvos kunigai kšciai Jogaila su Vytautu plačiai atidarė duris į lietuvių tautą Vakarų krikščionybei. Nuo 1387 metų buvo iškirsti "šventieji" ažuolai, užgesinti dievų garbei deginti aukurai, nukapotos žalčiams galvos, nuvainikuotos vaidilutės. Lietuvių tauta tapo įjungta į krikščioniškųjų Europos tautų šeimą. Tą sukaktį šiemet lietuviai pavergetoje tėvynėje ir visame laisvame pasaulyje iškilmingai ir švenčiame.

Iniciatyva šiai iškilmei, galima sakyti, išėjo iš Šv. Tėvo Jono Pauliaus II-jo, kai jis 1984 kovo 5, atsisveikindamas su lietuviais vyskupais po šv. Kazimiero iškilnių Romoje, priminė, kad pasimatysime 1986 (?) vėl Romoje minint Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį. Po to sekė du Lietuvos vyskupų laišakai 1985 sausio 16 ir lapkričio 11, kuriuose oficialiai buvo paskelbta trijų metų jubiliejui pasiruošimo programa. Lietuviams už Lietuvos ribų vysk. Paulius A. Baltakis,

OFM, savo biuletenyje "Vyskupo Informacija" (Vol. 1, Nr. 3) 1985 rugsėjo 24 oficialiai paskelbė, kad lietuviai už Lietuvos ribų, visame laisvame pasaulyje, šį jubiliejų minės 1987 metais. Vyskupas pabrėžia, kad "1987 metais švenčiamas krikščionybės jubiliejus pirmoje vietoje yra religinė sukaitytis ir kaip tokia turi būti atšvęsta".

Centrinis ir vykdomasis komitetai, vadovaujami dr. Lino Sirdio ir Jono Kavaliūno, globojami paties vysk. P. A. Baltakio, OFM, sustatė reiklį jubiliejui paminėti programą su daugeliu tuo klausimu surištų istorinių bei religinių leidinių. Dvasiniam atsinaujinimui religinė komisija, vadovaujama kun. A. Saulaičio, SJ, ir seselės Ignės Marijošutės, MIC, paruošė daug medžiagos kunigams, jaunimui bei organizacijų vadovams ir stengėsi, kiek jų jėgos leido, ją perteikti važinėdami po lietuviškas kolonijas.

Visi kiti komitetai stengėsi savo pasiimtas pareigas galimai uoliau atlikti. Gal per mažą yra komiteto darbų reklamos spaudoje. Ir man, gyvenant toliau nuo centrinio ir vykdomojo komiteto būstinės Chicagos, ne visos darbų detalės yra žinomos. Tik retkarčiais nuvykus į posėdžius pamatai koks didžiulis darbų krūvis slegia pirmininkų pečius. Visko čia nesuminėsi. Vienok reikia pasidžiaugti, kad turime atkaltą labai menišką dail. Vytauto Kašubos kruopštaus darbo jubiliejinį medalį. Jis labai sėkmingai Loretos Stukienės rūpesčiu platinamas ir turi didelį pasisekimą. Yra gražiausia šiais jubiliejniais metais dovana įvairiausiomis progomis ir saviems tautiečiams ir mūsų kaimynams nelietuviams. Medalis taip pat laukiamas kaip suvenyras ir Lietuvoje.

Vatikano pašto ženklų departamentas pranešė, kad jau priimtas ir bus atspausstas keliomis serijomis dail. Vytauto Virkau paruošto pašto ženklų projektas šių metų Vatikano pašto ženklų serijoje.

Prof. Vytautas Vardys, Ph.D., suredagavo istorinį veikalą apie krikščionybės kelią į Lietuvą. Jis bus išleistas lietuvių ir anglų kalbomis. Lietuvių kalbos tekstas jau baigiamas rinkti Draugo spaustuviųje Chicagoje.

Bendruomeniniam giedojimui parapijų bažnyčiose ir maldininkų grupėm Romos bazilikose atspausstas 10,000 tiražų giesmynėlis ir platinamas per parapijas. Taip pat jau atspausstas 1,000 egz., tiražu giesmynas chorams keturiems balsams su vargonų palyda. Giesmes atrinko ir spaudai paruošė muzikinė komisija, kuriai vadovauja Rita Klėrienė iš Clevelando, Juozas Kreivėnas užsimojo suredaguoti ir išleisti Lietuvos giedojimo istoriją. Tai dar niekieno nestudijuota sritis, bus visiškai naujas dalykas. Didelis vykdomajam komitetui rūpestis yra suorganizuoti iškilmingą akademią Romoje. Nuotoliai sunkina kontaktus, kurie tokius dalykus organizuojant kasdien reikalingi. Suprantama todėl, kad komitetų pirmininkai turi daugiausiai darbų ir rūpesčių.

Jau anksčiau spaudoje buvo minėta, kad visiems jubiliejui rengti komiteto užsimojamiems darbams įvykdyti reikės sutelkti arti 300,000 dol. Mūsų lietuviškoji visuomenė tokiems reikalams yra ir jautri ir dosni, bet, turint mintyje daug prašančių aukotojų kartais pritrūksta piniginių "žaliukų". Ir tai visai suprantama. Vienok tas dėsniš niekuomet nepasens: — prašykite

(nukelta į 4 psl.)

VALSTYBĖS SEKRETORIAUS SVEIKINIMAS VASARIO 16-OSIOS PROGA

THE SECRETARY OF STATE
WASHINGTON

February 9, 1987

Dear Mr. Charge d'Affaires:

On behalf of the Government and people of the United States, I have the honor to convey to you our greetings and sincere good wishes on the occasion of the anniversary of Lithuanian independence.

Our history stands as vivid testimony that America is firmly committed to national independence and self determination for all people. We support and share in Lithuania's desire once again to determine its own destiny. Our commitment to Lithuania's struggle has not been weakened by the decades of opposition and illegal occupation. On the contrary, the courage and determination of the Lithuanian people, steadfast in the face of overwhelming opposition, are an eternal inspiration for us all.

Sincerely yours,

George P. Shultz
George P. Shultz

Dr. Stasys A. Backis,
Charge d'Affaires of Lithuania.

Savaitės įvykiai

Izraelio okupuoto Vakarinio kranto Nablus miesto al Najah universiteto studentam surengus demonstraciją už Libano palestiniečių, Izraelio karių atidengė į juos ugnį ir 9 studentai sužeisti.

Teisingumo departamentas painformavo Izraelį, kad į JAV areštuotų šnipų Jonathan Jay Pollard ir jo žmonos bylą įsivėlę Izraelio pareigūnai gen. Aviam Sella, patarėjas terorizmo reikalais Rafael Eitan, konsulato N.Y. patarėjas mokslo reikalams Joseph Yagni ir konsulato sekretorė Irit Erb bus formaliai apkaltinti.

Europos Bendrosios rinkos, Contadora grupės ir Centrinės Amerikos valstybių atstovai priėjo išvados, kad nuomonių skirtumai tarp Nikaragvos ir jos kaimynų yra tiek paaštrėję, kad įgyvendinti toji srity taiką žymiai pasunkėjo. Bet atstovai priėmė deklaraciją, remiančią Contadoro grupės principus taikai pasiekti. JAV valst. sekr. pavaduotojas Elliott Abrams pareiškė, kad Contadora grupės taikos planą dominuoja kairieji Nikaragvos rėmėjai.

Liuksemburgo, kuris iki šiol buvo laisvas nuo bet kurių iššūkų prieš amerikiečius, patikrinus JAV kariniuose sandėliuose laikomus tankus, buvo atrasta, kad 40 M-60 tankų optiniai ataiškymo ir vairavimo įrenginiai buvo tiek sugadinti, kad turėjo būti pakeisti. Sandėliuose esa-

nčias ginklų ir reikmenų atsargas prižiūri ir taiso civiliniai gyventojai pagal sutartis.

Sovietam nutraukus Britanijos BBC radijo transliacijų trukdymus, trukdymo įrengimai buvo panaudoti prieš JAV Radio Liberty ir Radio Free Europe transliacijas. JAV dėlto protestavo, nes Sov. S-ga yra pasirašiusi tarptautinę sutartį dėl transliacijų laisvės.

Sov. S-ga išmetė į erdvę du astronautus, kurie prisijungė prie erdvėje esančios nuolatinės laboratorijos, tačiau, prieš juos išmetant, du bandymai astronautus išmesti į erdvę dėl raketų atsiradusių klaidų turėjo būti nutraukti.

Prieš metus nuvertus Haiti diktatorių Jean Claude Duvalier, gyvenimas sudemokratintoj valstybėje nepagerėjo: demonstracijos, streikai ir žudynės pasidarė kasdieniniais reiškiniais. Nedarbas ir kriminaliniai nusikaltimai padidėjo, nelegaliai įvežamos prekės užtvindė kraštą, o anksčiau kraštui pajamų davęs turizmas beveik išnyko.

Sovietų Mokslų akademijos prezidentas pagal krašte įsigalėjusi įprotį paskelbė, kad Sov. S-ga pirmoji 1940 m. pasigamino atominę bombą ir vėliau pralenkė amerikiečius branduolinių bombos gamyboje.

Stockholmo policijos komisijonieriui Hans Holmer iki šiol nepavykus surasti min. pirminko Olof Palme žudiko, tolimas žudiko ieškojimas buvo pavestas valstybės policijos komisijonieriui Holger Romander, kuris dirbs valstybės prokuroro priežiūroje.

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Lietuvos kultūros ministerijos kolegija ir Lietuvos rašytojų sąjungos valdyba priėmė nutarimą "Dėl tolesnio lietuvių dramaturgijos vystymo ir teatrų kūrybinio bendradarbiavimo su rašytojais, kuriant scenos kūrinius aktualiomis nūdienos temomis". Nutarta rekomenduoti "Vagos" ir "Vyturio" leidykloms sistemingiau leisti dramaturgijos rinkinius.

— Vilniaus konservatorijos įvyko liaudies instrumentų orkestro koncertas, skirtas pažymėti 60-osioms gimimo ir 35-osioms kūrybinės veiklos metinėms Lietuvos nusipelnusio kultūros veikėjo, konservatorijos orke-

strinio fakulteto dekaną, docentą Valento Leimontą. Dirigavo pats jubilatas, o originalių bei liaudies harmonizuotų dainų padainavo Lietuvos liaudies artistė I. Milkevičiūtė. V. Leimontas yra surengęs daugiau kaip 270 koncertų su liaudies instrumentų orkestru ir gastroliaujęs Rygoje, Taline, Minske, Kijeve, Lvo-

ve ir kitur.

— Panevėžio knygos bičiulių draugija buvo paskelbusi rašytojos ir visuomenininkės, pedagogės G. Petkevičaitės - Bitės 125-ųjų gimimo metinių progą ekslibrisų konkursą, kuriame dalyvavo nemažai dailininkų.

(nukelta į 4 psl.)

Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 68

(atkelta iš 1 psl.)

spec. vidurinio mokslo Ministerijai:

"Esu Kauno Prano Mažylio medicinos mokyklos III-3 grupės medicinos seserų profilio moksleivė. Mokymosi bėgyje niekada nebuvau atsiliekančiųjų tarpe, esu pogrūpio senjūnė, grupės fizorgė, turiu pagyrimą už gerą darbą talkininkaujant Plokščių kolūkyje.

1985 m. kovo 27 d. buvau iškviesta pas mokyklos direktorę, ten buvo kalbama apie mano asmeninę korespondenciją, pokalbiai vyko dar kelis kartus, po to man buvo neleista išvykti į gamybinę praktiką, nenurodant priežasčių. Be pedagogų tarybos posėdžio nutarimo ir be mano paaiškinimo 1986 m. balandžio 9 d. mokyklos su k e l b i m ū lentoje buvo pakabinas įsakymas Nr. 198, kad esu pašalinta iš mokyklos už nesuderinamus veiksmus su tarybinio moksleivio elgesiu. Direkcinio posėdžio nutarime yra daug melo.

Kadangi nesu padariusi jokio nusikaltimo, prašau drg. Ministerijai leisti išvykti į gamybinę praktiką ir laikyti valstybinius egzaminus.

Prašo ir draugės

Tą pačią dieną pareiškimą ministrui išsiuntė ir M. Gudaitytė, kurios draugė. Pareiškime jos rašė: "Mes, žemiau pasirašę Kauno P. Mažylio medicinos mokyklos seserų moksleivės, pažinome savo grupės draugę, pogrūpio seniūnę M. Gudaitytę."

Izraelio Aukšč. teismas atmetė kalėjimo už branduolinių ginklų paslapčių išdavimą laikomo Mordechaj Vanunu tris prašymus palengvinti jo įkalnimo sąlygas. 33 dienas trukusį dėlto badavimą Vanunu nutraukė.

tytę, Antano, kaip pareiškė, darbščią draugišką linksmą, neslepiančią savo įsitikinimų moksleivę, ir prašome drg. Ministerijai leisti jai užbaigti medicinos mokyklą.

Ministerijoje, ir nuvežus pareiškimą, ir po savaitės atvykus sužinoti posėdžio nutarimo, M. Gudaitytei buvo aiškinama, kad ji pašalinta teisingai, nes minėti kunigai yra antitarybiniai nusikaltėliai ir jų pasveikinimas nesuderinamas su tarybinio moksleivio elgesiu.

Kurso draugės — Naglytė, Velickaitė, Blaževičiūtė, Ambrašaitė, Liutkauskaitė, Maslinskaitė, Kairaitytė, Senavaitytė, — bandžiusios savo pareiškiu užstoti M. Gudaitytę, buvo verčiamos rašyti pasiaiškinimus, pasižadant, "kad" antrą kartą po pareiškiu nesirašytų; direktorė Tamašauskienė įtikinėjo moksleives jog kunigai — A. Svarinskas ir S. Tamkevičius — antitarybiniai nusikaltėliai, o Ambrašaitę perspėjo, kad ji taip pat stovi saugumo įskaitoje ir gali negauti diplomo.

Kreipėsi į Gorbachiovą

Gegužės 4 d. M. Gudaitytė pareiškimu kreipėsi į TSRS KP CK Generalinį sekretorių M. Gorbachiovą, nurodyma išmėtimo iš mokyklos priežastis ir reikalavimą leisti, kaip niekuo nenusikaltusiai, užbaigti Kauno P. Mažylio medicinos mokyklą.

Ir tie jos prašymą atmetė

Gegužės 25 d. M. Gudaitytė gavo iš Lietuvos aukštojo ir spec. vidurinio mokslo ministerijos tokio turinio atsakymą: "TSRS CK pavadus, ministerija pakartotinai išnagrinėjo jūsų pareiškimą. Nustatyta, kad jūs pažeidėte tarybinio moksleivio elgesio taisyklę. Ministerija neturi pagrindo keisti Kauno P. Mažylio medicinos mokyklos sprendimo.

Apie tai jums jau buvo detalai išaiškinta pokalbio metu. Specialiųjų vidurinių mokyklų valdybos viršininkas J. Stonys".

Bijo, kad mokiniai nedalyvautų atlyduose

Skaudvilė (Tauragės raj.). 1985 m. rugsėjo 8 d. į Skaudvilės bažnyčią, kurioje buvo švenčiama Kryžiaus išaukštinimo atlydai, atvyko Telšių vyskupas Antanas Vaičiūnas. Rajono valdžios potvarkiu, Skaudvilės vidurinės mokyklos mokiniams, kad jie negalėtų dalyvauti vyskupo sutikime, sekmadienį sumos metu buvo organizuojamos privalomos bėgimo varžybos — krosas.

Varžybose dalyvavo maždaug pusė visų mokinių. Po atlydų kai kurie mokytojai lankė tikinčiųjų vaikų tėvus ir juos barė, kam leido savo vaikus į bažnyčią, o ne į varžybas.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

DARBININKO ADMINISTRACIJOS, 341 Highland Blvd., galima įsigyti lietuviškų ir angliskų knygų apie Lietuvą, plokštelių, sveikinimo kortelių, gintaro, baltinukų, juostų, įvairių suvenyrų.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Sutelkia garbingas laidojimas. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidojimų direktorius, New York office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), tel. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidojimas. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobilių pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujojoje vietoje — OHLERT-RUGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Tel. 847-2323 (namų tel. 847 - 4477). Įstaigoj krepiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS-JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Tel. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuvinių pletūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KĖPKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Tel. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkli ir pardavli akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA" — WICN 90.5 FM, Worcester, Mass., girdima teleadieniais nuo 8 iki 9 val. vak. Inž. E. V. Mellus, Jr., vedėjas. 70 Curtis St., Auburn, MA 0150. Tel. 617 753-7232.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT. — "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtad. nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Sekmad. 1:05 - 3 val. popiet iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt. 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753-5636.

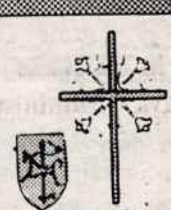
NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburs, sėkmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229 - 9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK,
NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOS.
SE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSU VIENINTELĖ VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE —

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

109 - 22 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (718) 441 - 0909
Susitarti dėl įalko ir pasitikrinti kainas

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS

Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

SLA 7 apskrįčio nariai iš Pittston, Pa., dalyvavo vienuoliktame metiniame Luzernos festivalyje Kingston, Pa. nuo spalio 16 iki 19. Lietuviai turėjo gražų savo skyrių su tautiniais drabužiais. Festivalis buvo labai sėkmingas, aplankė per 15.000 žmonių. Nuotraukoje iš k. Dorothy Banos ir Nellie Bajoras-Romanas. Nuotr. Tom Beky

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office

Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341
Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

ISSN 0011-6637

Redaguoją REDAKCINE KOMISIJA

Dosnioji Lietuvių

Fondo ranka

Amerikos ideologiją dažnai išreiškia Dėdės Samo įvaizdis. Ir kiti pasaulio kraštai dažnai Ameriką traktuoja kaip Dėdę Samą, kuris mato kitų vargus ir skurdą ir atskuba su savo auka. Atskuba ir pas prispaustuosius, kad juos paguostų, nubrauktų asarą, įžiebtų laisvės viltis.

Tokio Dėdės Samo vaidmenyje atsistojo ir Lietuvių Fondas, — ir jis ateina, ir ištisia savo dosnią ranką, ištisia nelauktai, netikėtai, nes žino, kad tos pagalbos reikia.

Lietuviškoji spauda ištikimai tarnauja lietuvių visuomenei, palaiko tarpusavio ryšius, informuoja, iškelia lietuviškojo gyvenimo svarbiausias idėjas. Spauda palaiko lietuviškas organizacijas, parapijas, populiarina lietuviškąją kūrybą, — tuo pačiu palaiko ir lietuviybę.

Kaip žinome, visur kyla kainos, didėja ir spaudos išlaidos. Pabrangsta popierius, naujų mašinų pataisymai, patobulinimai, brangsta ir darbo jėgos išlaidos. Gi laikraščiai prumerata nėra tokia jau didelė. Taip lietuviškiems laikraščiams išsiversti nėra lengva. Administracija ir leidėjai turi ieškoti mecenatų, rengti loterijas, ekskursijas, įsteigti spaudos kioskus. Tik tokiu būdu laikraštis išsilaiko, išsilaiko sumanių administratorių dėka.

Lietuviai yra apsipratę su tokia padėtimi, kad lietuviškieji laikraščiai nėra brangūs. Kitų mažumų laikraščiai Amerikoje yra žymiai brangesni. Pavyzdžiui, tokių latvių laikraščių prumerata yra bent kelis kartus didesnė nei lietuvių. Tai įgalina latvių laikraščių redakcijas pasisamdyti daugiau personalo,

mokėti honorarus.

Lietuviai nuo Aušros laikų vertėsi idealizmu. Ir dabar tas lietuviškas idealizmas išlaiko mūsų spaudą.

Žmonės, mokėdami prumeratą, atsimena tą lietuviškos spaudos vaidmenį ir tikrai nuoširdžiai ir gausiai aukoja. Tai palengvina administracijos darbus. Bet didžiosios įstaigos dažnai to reikalo nemato, gal ir nesupranta ir lietuviškai spaudai didesnės aukos nesiskiria, nors jie patys ta spauda pasinaudoja daugybę kartų.

Todėl ir nustembi ir nudžiungi, kad štai Lietuvių fondas, nei prašomas, nei raginamas, ėmė ir paskyrė Darbininkui 1000 dol. auką. Tikrai jam tinka gerojo Dėdės varda. Tas gerasis Dėdė ištiesė ranką ir padėjo 1000 dol. čekį ir sako: pasiimk, pinigai reikalingi, kad lietuviška spauda būtų gera!

Darbininko leidėjai ir redakcija todėl ir nuoširdžiai dėkoja tam lietuviškajam Dėdei — Lietuvių Fondui, kad mus pamatė, kad mus įvertino, kad mus parėmė tokia gražia auka!

To dar negana: Lietuvių Fondas paskyrė 1000 dol. ir Maironio lituanistinei mokyklai Brooklyne. Ir mokyklai ta auka labai reikalinga. Mokyklos nuoma didėja, didėja kitos išlaidos, o mokinių skaičius mažėja. Tėvams dabar už savo vaikų lietuviškąjį mokslą reikia mokėti kur kas daugiau, nei anksčiau, pavyzdžiui, prieš dešimt metų. Kad tėvams būtų lengviau leisti savo vaikus į lituanistinę mokyklą, Lietuvių Fondas ir ištisė savo dosnią ranką ir davė 1000 dol.

JAV LB-nei pakartotinai vadovauti atėję po šešerių metų pertraukos. Išbuvus pareigose jau vienerius metus, norisi paklausti ar radote veiklos sąlygas pakitusias, reikalavimus padidėjusias?

Gyvenimas vietoje paprastai nestovi. LB-nės veikloje pasikeitimai ypač žymūs, reikalavimai padidėję, nors ir toliau juos tenka vykdyti talkos būdu, neturint nei vieno apmokamo tarnautojo.

Jei ankstyvesniais metais pagrindinį dėmesį teko skirti švietimui, kultūrai ir politinei - visuomeninei veiklai, tai šiuo metu LB sudėtyje esama savo veikla neatsiliekančių socialinių reikalų ir religinių reikalų tarybų. Kultūrinės ir socialinės veiklos sritys ypač ryškiai yra suklestėjusios dėka rūpestingų vadovų Ingridos Bublienės ir Danguolės Valentinaitės. Premijų šventės, jaunųjų talentų konkursai, Chicagoje įsteigiamas socialinės įstaigos rūpintis vyresniojo amžiaus tautiečiais ir tuo tikslu savų pastatų įsigijimas Chicagoje ir Clevelande, biuletenio "Pensininkas" leidimas liudyja papildomai atsiradusias veiklos kryptis. Taigi, LB-nė auga nebijodama prisiimti gyvenimo atneštus naujus reikalavimus.

O kaip yra su LB-nės vienetais — apygardomis ir apylinkėmis? Ar randate juos pa-

Maironio mokykla dar gavo 500 dol. iš Švietimo Tarybos, o Švietimo Taryba savo ruožtu gavo iš Lietuvių Fondo paramą visom lituanistinei mokyklom. Ir čia per tarpininką atskubėjo ta pati geroji ir dosnioji Lietuvių Fondo ranka.

Visos tos aukos buvo įteiktos per Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą vasario 15 Kultūros Židinyje. Minėjimą rengė Amerikos Lietuvių Taryba kuri jautriai vertina lietuviškojo gyvenimo apraiškas, vertina ir lietuviškąją spaudą ir lituanistinę mokyklą, todėl ir įsileido į savo iš anksto sudarytą programą šių aukų įteikimą. Už tai dėkojame New Yorko Altui ir šio minėjimo organizatoriams.

Tik tokiu būdu — nuolat papildydami naujom aukom, lietuviškąją aukurą, išlaikysime tvirtą lietuvišką spaudą, ir mūsų lietuviybė nuolat klestės ir žydės.

KOVOKIME UŽ IŠEIVIJOS TAUTINĮ IR ŽMOGIŠKĄJĮ GYVASTINGUMĄ

Pokalbis su JAV LB Krašto valdybos pirmininku Inž. Algimantu Gečlu

skutiniaisiais metais ryškiai pasikeitusius? Kaip su jaunimo įsijungimu?

Dabartiniu metu JAV LB-nės struktūroje turime 10 apygardų ir 74 apylinkes. Jų aktyvumas daugeliu atvejų priklauso nuo vietos sąlygų, vadovų aktyvumo. Esama labai veiklių, esama keleto ir tokių, kurias laišku ar telefonu tenka vis judinti. Palyginus su kitais junginiais, jaunimas į LB-nę palyginamai gausiai jungiasi. Gražiu pavyzdžiu yra Philadelphia LB apylinkė, kur iš devynių valdybos narių tik vienas yra virš 50 metų amžiaus. Kitu konkrečiu pavyzdžiu yra JAV LB Tarybai šiuo metu vadovaujančio prezidento sudėtis. Prezidiumo pirm. inž. Algis Rugienius vadovauja LB Tarybai su kitais keturiais asmenimis. Prezidiumo amžiaus vidurkis — 36 metai.

Negali paneigti, kad gyvenimo raida keičia visuomenės veidą. Bendruomeninė veikloje susiduriame su eile LB apylinkių, kur angliskai kalbantieji sudaro jau viršijantį procentą. Krašto valdyboje svarstome perėjimą prie dvikalbiškumo organizacijai komunikacijai užtikrinti. Svarbią rolę komunikacijoje srityje vaidina jau dešimt metų LB-nės leidžiamas "Bridges" mėnraštis, gambiai redaguojamas Demie Jonaitienės ir sumaniai

administruojamas Tėvo Petro Baniūno, OFM.

Lituanistinis švietimas yra pirmasis žingsnis ateities veiklai ruošiant vadovus. Idomu, ar švietimo srityje yra daromi kokie pakeitimai, patobulinimai, pritaikymai laiko dvasiai?

Lituanistinio švietimo reikale daug vilčių esame sudėję į naująjį Švietimo tarybos pirmininką dr. Joną Račauską ir jo talkininkus. Dr. Račausko asmenyje turime pirmą Amerikos lituanistinių mokyklų auklėtinį, stojusį vadovauti Švietimo tarybai. Jis ir jo štabas yra stipriai pasisakęs už jaunimo tautinio sąmoningumo stiprinimą lituanistinėse mokyklose. Tautinio lavinimosi skyriaus vedėja Regina Kučienė su talkininkais jau spėjo išleisti tautinių simbolių komplektą, spausdinama skaitiniai apimę LKB kroniką, Daumanto "Partizanus", J. Brazaičio "Vienų Vieni", kad sužadinti jaunuolio patrio tizmą. Baigiamas ruošti "Pelkių Žiburėlio" radijo programų kompleksas. Tuo jokių būdu ne siekiama nuvertinti lietuvių kalbos išmokimo svarbos. Esame nuomonės, kad patriotiniai nuteikiant jaunimą per jo įjungimą į demonstracijas, laiškų politikams rašymą, politiniams kaliniams siuntinelių organizavimą, ar ankstyvą aukojimą Lietu-

vos laisvinimo reikalams mums pavyks išauginti sąmoningą lietuvių jaunulį.

Esama žinių, kad amerikiečių teisme prieš "reorgus" iškelta byla buvo nutraukta. Kas privedė prie susitarimo?

Laikas apgydė žaizdas, o amerikietiškas teismas pasirodė esąs nepajėgus lietuviškojo gyvenimo ginčui spręsti. Abiem pusėm tai pajutus, pereitų metų gruodžio 18 d. buvo pasirašytas susitarimas, kuriuo byla teisme buvo nutraukta, pasisakyta už tarpusavio pagarbą ir ieškojimą pokalbių keliu būdų vienas LB organizacinius pagrindais apjungti abiejų šalių veiklą. Abiejų šalių norus tiksliai nusako susitarimo baigiamasis paragrafas: "Viliamės, kad šis susitarimas pakels išeivijos nuotaikas, teiks skaidresnių vilčių ateičiai, didins pasitikėjimą sava visuomene ir ryškins, kad smulkmenas nemašo kelių, kai stengiamės padėti okupuotai Lietuvai, išmintingai vertindami savo uždavinius".

Laisvinimo veiksmų tarpe visuomenė lyg ir jaučia tarpusavio santykių pagerėjimą. Malonu buvo matyti LB ir VLIKo atstovus bendradarbiaujant Vienoje vykiančios Helsinkio Akto Peržiūros konferencijos pasirodimo darbuose ir sėkmingai draugėje ir atskirai darbuojantis Vienoje. Ar galima tikėtis santykių atlydžio ir toliau?

Santykių pagerėjimą atnešė JAV LB-nės, o taip pat ir PLB-nės, įsitvirtinimas ir teigiamas užsirekomendavimas politinės srities veikloje. Tiesiogiai, kurie ilgus metus LB-nei bandė paneigti leidimą veikti Lietuvos laisvinimo srityje veikloje ir gryn turimą veiklos monopolį, didžia dalimi susigyveno su mintimi, kad "nebeužtenks upės bėgimo". Įsitikinta, kad visiems yra užtektinai darbo ir, LB-nės puoselėjamas aukotojo laisvo apsisprendimo principas šioje šalyje yra pats efektyviausias būdas laisvinimo srities veiklai finansuoti. Be to, sunku buvo visuomenei paaiškinti kodėl JAV LB-nei

(nukelta į 4 psl.)

Palaiminto arkivyskupo Jurgio Matulaičio garbei buvo dedikuota bareljefinė lenta Šv. Jurgio bažnyčioje Clevelande sausio 25. Šventinimo apeigas atliko vysk. P. Baltakis, OFM, Clevelando ordinaras vysk. Anthony Pilla ir klebonas kun. J. Bacevičius. Nuotr. V. Bacevičius

Visų pirma „naujai įvestą jauną katalikų tikėjimą Lietuvoje reikėjo apsaugoti nuo žymiai senesnės, labiau įsigalėjusios kunigaikštystės stačiatikybės. Todėl Jogaila 1389 m. vasario 22 d. (iš eilės trečiu dokumentu) nustatė, kad lietuviai nevestų rusų ir nekatalikų, kol rusiškoji pusė nepriims katalikų tikėjimo. Jeigu kas būtų anksčiau vedęs (ar ištekėjęs) už ruso(ės), tai turi grįžti katalikybėn. Prie to gali būti verčiama net kūno bausmėmis.

„Lotynišku krikštu ir priėmusių jį bajorų privilegijavimu, draudimu mišrių moterystių, vėliau Horodėje suteikimu herbų tik katalikų didikams (1413) Jogaila ištraukė lietuvius iš rusų stačiatikių įtakos. Kunigaikštystėje įvyko ryškus etnografinis padalinimas tarp lietuvių ir rusų, buvo užkirstas kelias linkumui stačiatikybėn ir, žinoma, rusifikacijai. Savaimė turėjo kilti dviejų tautų kova, antagonizmas tarp katalikų ir stačiatikių. Ta kova buvo neišvengiama, nes Lietuvą reikėjo nukreipti nuo Rytų įtakos ir labiau surišti su Vakarais, o krikštas

buvo pirmoji jungianti grandis. Tuo būdu didysis kunigaikštis, vienašališkai remdamas tik neofitus katalikus, savaime stiprino lietuvių elementą stačiatikių sąskaiton¹⁸.

3. Dvasinės krizės sulaikymas ir religingumo pagilinimas

Krikščionybės priėmimu Lietuva pakeitė mažiau tobulą religiją tobulesne. Jau vienas šitas faktas krikščionybės įvedimo reikšmę iškelia nepaprastai aukštai. Mūsų tautos religingumas tuo būdu buvo pagilintas, sutaurintas ir įprasminas. Pateikdama aukštą ir protingą vieno vienintelio Dievo sąvoką, krikščionybė mūsų tautos įgimtą religingumui davė protingumo pradą. Kartu su tuo ji suteikė mūsų tautos religingumui ir nepaprastos reikšmės turinčią istorinę atarmą: vietoj fantastinių mitinių pasakų — ji davė istorinę tikrąją — istorinį Kristų ir istorinės vertės dieviškąjį Apreiškimą¹⁹.

Nemažiau reikšminga krikščionybė turėjo būti ir praktiniu savo veikimu, atitinkančiu tų laikų religinio mūsų tautos performavimo reikalavimus. Religinis mūsų tautos, bent jos diduomenės, skepticizmas, prasidėjęs su pagoniškosios religijos krize jau nuo Gedimino laikų, būtų turėjęs priversti prie dvasinio tautos smegenų (valdovų, didikų) paraliziškus, jeigu naujoji religija, turinti stiprų racionalinį ir istorinį pagrindą, nebūtų šito skepticizmo stipriai užstakavusi ir jo plėtimosi sustabdžiusi. Valdovai, kuriems anksčiau, Gedimino žodžiais tariant, bet koks tikėjimas buvo geras, dabar buvo priversti patys net savo pavyzdžiu angažuotis tik vienai religijai ir palenkti save jos reikalavimams. Jau paties Lietuvos krikšto metu Jogaila, o vėliau Žemaičių krikšto metu net Vytautas

imasi patys aiškinti žmonėms religijos tiesas. Savo religinį uolumą rodyti jie buvo užangažuoti ir paties popiežiaus: popiežiaus vietininkų Lenkijoje, Lietuvoje ir Rusijoje, o taip pat Pabaltijo vyskupų gynėjų titulai, kuriuos popiežius jiems buvo suteikęs, turėjo juk būti pateisinai ir veiksmams. Uolus bažnyčių statymas ir parapijų steigimas, sunkesniais momentais apžadų darymas, nuoširdus kontaktas su bažnytine hierarchija rodo, kad naująją religiją priėmę, mūsų valdovai nebebuvo religiniai skeptikai. Jų pavyzdys, be abejo, turėjo didelę įtaką daryti ir žemesniems Lietuvos didikams.

Antras dalykas, kuris plaukė iš pagoniškosios religijos esmės, bet kuris buvo itin nenaudingas dvasiniam mūsų tautos gyvenimui, tai religinis daiktiskumas ir antropomorfiškumas, pasireiškęs dievybės suvokime, pomirtinio gyvenimo supratime ir t. p. Šitoks religingumo pobūdis yra būdingas primityvios kultūros tautoms, neįstengiančioms pakilti iki abstraktaus galvojimo būdo. Šitas mūsų tautos religinis konkretumas, kuris, Vakarų kultūrai į mūsų kraštą besiveržiant, nebūtų galėjęs ilgiau patenkinti ir mūsų masių, krikščionybės įvedimu buvo laimingu būdu pakeistas. Tiesa, savo abstrakčiomis dogmų tiesomis krikščioniškoji religija galėjo būti iš pradžių sunkiai prieinama masėms, ipratusioms prie konkretaus galvojimo būdo. Tačiau nereikia užmiršti, kad tais laikais net universitetuose dėstomas krikščionybės mokslas dar nebuvo taip atitrauktas nuo gyvenimo, o juo labiau žmonėms skelbiamos krikščionybės tiesos. Evangelija, kuri, kaip paprastai, būna skelbiamosios krikščionybės pagrindas, yra ne tik subtili, bet ir labai gyvenimiška forma pateikiamų religinių tiesų rinkinys. Be to, pati krikščioniškoji religija nėra tik vienos abstrakčių tiesos: ji yra kartu ir praktinio gyvenimo taisyklė. Todėl, kad ir ne taip tobulai iš pradžių suvokdami pačių tiesų turinį, o daugiau intuityviai jį nujausdami, lietuviai bent praktiniame savo gyvenime galėjo paisyti jų reikalavimų. Tuo būdu daiktinio bei konkretaus lie-

tuvių religingumo performavimas į tobulesnį, subtilesnį ir racionalesnį religingumą, įvedus krikščionybę, pasidarė realiai galimas. Tokio religingumo ir auklėjamoji vertė, savaime suprantama, turėjo būti taip pat didesnė.

Tiesa, tiek skepticizmo bangos sulaikymas lietuvių diduomenėje, tiek religinio konkretumo pakeitimas mūsų tautos masėse negalėjo įvykti staiga — su pačiu krikščionybės priėmimo aktu. Visa tai turėjo būti padaryta tik pamažu ir per ilgą laiką. Tačiau nereikia užmiršti, kad pats krikščionybės įvedimas davė šitam religinio mūsų tautos gyvenimo performavimui pradžią ir pagrindą.

Krikščioniškoji religija, kad ir būdama universal, tačiau leisdamai reikštis individualioms religingumo formoms, sudarė sąlygas mūsų tautos religingumui apsipavidalinti ir tautinėmis lytimis. Smulkieji, kryžiai, koplytėlės ir net šventovės, kurias krikščioniai tapę lietuviai ėmė statyti ir puošti, o taip pat įvairios lietuviškos pamaldumo tradicijos mūsų bažnyčiose ir šeimose — vis tai

buvo reikšmingi individualaus mūsų tautos religingumo pasireiškimai. Krikščionybė, giliau įleisdama šaknis į lietuvių liaudį ir įsivildkama kad ir į primityviausias lietuviškos liaudies kultūros formas, tapo tokiu auklėjamoju veiksmu, kad, ir sunkių aplinkybių slėgiams, lietuvis neišžito, nesupuvo morališkai, bet dar priešingai — tapo vieninteliu tautinių interesų gynėju prieš lenkiskąją, o vėliau prieš rusiškąją kultūrą ir rusifikaciją. Lietuviškos lytimis apipavidalinta krikščionybė lietuviui tapo tokia sava ir brangi, kad jis, gindamas lietuviškas šventoves nuo rusų ir gabendamas lietuviškas maldaknyges iš Prūsų, nesibijojo kraują pralieti, į Sibirą patekti ir net mirti. Gindamas savo lietuvišką atkurtą krikščionybę, lietuvis, kad ir nesąmoningai, išlaikė ir apgynė ir pačią lietuviybę.

(Bus daugiau)

¹⁸ Z. Ivinskis. Po kryžiaus ženklų, t. p., 338 psl.

¹⁹ Plg. prof. B. Čėsny, Krikščionybės nuopelnai mūsų tautai. Atspaudas iš „Draugijos“, Kaunas 1938, 5 psl.

VOKIETIJOJE MIRĖ KUN. VACLOVAS ŠARKA

Taurus lietuvis ir uolus kunigas, palikęs visiem gražiausius prisiminimus

Sausio 3 Hamburgo miesto ligoninėje, Vokietijoje, mirė kun. Vaclovas Šarka, šiaurės Vokietijos lietuvių kapelionas, sunkiaia sirgęs vėžio liga. Iškilmingai palaidotas sausio 14, palaidotas ne Hamburgo mieste, bet 20 kilometrų už Hamburgo Reinbek mieste, seselių vienuolių kapinėse.

Vokiečių vyskupo žodis apie kun. V. Šarką

Laidotuvių pamaldos buvo Švč. Mergelės Marijos bažnyčioje Hamburge. Bažnyčia buvo pilnutėlė žmonių, suvažiusių iš įvairių vietovių, kurias aptarnavo kun. V. Šarka. Žmonių buvo per 600. Sunešta apie 40 vainikų.

Mišias koncelebravo Osnabriuko vyskupas pagalbininkas Karl A. Siegel, gyvenęs Hamburge. Kartu su juo koncelebravo 50 kunigų, iš kurių 8 buvo lietuviai.

Prieš mišias vysk. Siegel pakaitė Osnabriuko vyskupo ordinario Helmut H. Wittler laišką, kuriame rašė apie velionį kun. V. Šarką, kad jis visą laiką buvo kupinas tėvynės ilgesio, kad jis rūpinosi savo tautiečiais, nete-

kusiais tėvynės. Jis buvo ypatingai uolus kunigas praktiškose sie-lavadoje. Jis buvo ir mielas vyskupo draugas.

Vyskupas Wittler iškėlė ir jo gerą nuotaiką, linksnumą, kurį sugebėdavo perduoti ir kitiems. Iškėlė jo pamaldumą, nepaprastą pasitikėjimą Dievu.

Mišių metu pamokslą pasakė vysk. Karl A. Siegel. Kalbėjo apie jo dorybes ir apskritai apie kunigystės pašaukimo vertę ir grožį.

Atsisveikina ir lietuviai

Mišių pabaigoje atsisveikinimo žodį tarė ir Lietuvos sielovadas vadovas kun. Antanas Bunga. Jis padėjo vokiečiams vyskupams už rūpinimąsi velioniu ir taip pat už didelį palankumą lietuviams.

Lietuvių Bendruomenės ir Vasario 16 gimnazijos vardu atsisveikino tarybos narys kun. Alfonsas Bernatonis, OFM, Cap.

Oras buvo labai blogas ir šaltas. Į kapines važiuo trim autobusais ir privačiais automobiliais. Čia atsisveikinimo kalbas pasakė Hamburgo apylinkės pirmininkas L. Norkus, evangelikų liuteronų vardu mokytojas R.

Baliulis, vengrų, ukrainiečių kunigai.

Laidotuvių maldas sukalbėjo velionies draugas dekanas Bernard Tholen.

Keturiasdešimt vainikų apglėbė naujai supiltą kapą. Sušalę laidotuvių dalyviai grįžo į Marijos bažnyčios salę Hamburge, kur Hamburgo moterys buvo paruošusios gražias vašes. Jų metu buvo pasveikintos velionio seserys ir apdovanotos.

Iš Lietuvos atvyko velionio seserys

Paskutinis velionio noras buvo atsisveikinti su savo dviem seserimis ir broliu, kurie gyvena Lietuvoje. Buvo rašyta keleta iškvietimų ir prašymų, bet viskas — veltui.

Turėjo įsikišti Hamburgo miesto burmistras. Tik jo pastangų dėka sesuo Veronika Valiulienė atvyko porą dienų prieš jo mirtį. Ji buvo apgyvendinta ligoninėje ir turėjo progos su broliu praleisti jo paskutines gyvenimo valandas. Gi antroji sesuo, Elena Sužiedelienė, nespėjo jo nei gyvo pamatyti, nei palaidoti. Ji atskrido dvi valandas po jo laidotuvių...

Vaišių metu sesuo Veronika Valiulienė nuoširdžiai padėjo visiems slaugiusiems, gydytojams ir palaidojusiems jos broli kunigą.

Velionis buvo Vilniaus krašto lietuvis

Velionis buvo gimęs 1922 gegužės 2 Kaniūkų kaime, Dūkšto valsčiuje, Švenčionių apskrityje. Lankė Vytauto Didžiojo gimnaziją. Iš tos gimnazijos 40 abiturientų penki išėjo į kunigus. Vienas iš jų buvo ir kun. v. Šarka.

1941 įstojo į kunigų seminariją Kaune, netrukus persikėlė į Vilniaus kunigų seminariją, kurioje mokėsi iki 1944 metų. Karo audros jį 1944 išblovė iš Lietuvos į Vokietiją. Toliau mokėsi Eichstaedto kunigų seminarijoje Bavarijoje.

Kunigu buvo įšventintas 1946 liepos 21. Primitijas atlikė tame pačiame Eichstaedte.

1946 pradėjo pastoracinį darbą Spakenbergo lietuvių pereinamojo stovykloje, išlydėdamas ir palaimindamas lietuvių į emigracijos kraštus. Iš ten buvo perkeltas į Bremen-Grohn pereinamąją stovyklą, kur taip pat su didele meile išlydėjo kiekvieną emigrantą. Jei buvo kam šalta, tam atidavė ir savo drabužius. Todėl daugybė emigrantų jį prisimena, kaip linksmą, draugišką ir uolų kunigą. Nuo 1951 gyveno Hamburge ir iš ten aptarnavo lietuvių šiaurės Vokietijos vietovėse. Tais pačiais 1951 metais jis buvo pakeltas dekanu visai šiaurinei Vokietijai.

1955 vasario mėnesį turėjo sunkią automobilio katastrofą. Ligoninėje išbuvo daugiau nei metus laiko. Išsigydyęs vėl uoliai ėjo savo pareigas, lankė tautiečius ir talkino vokiečiams.

1977 m. persikėlė į Osnabriuko vyskupijos namus Hamburge ir čia turėjo daugiau patalpų, kurias užleido savo tautiečiams.

Šalia sielovado jis uoliai darbavosi Lietuvos Bendruomenėje, ilgus metus buvo LB taryboje. Taip pat visą laiką buvo aktyvus skautas.

Be lietuvių kalbos, jis taip pat laisvai kalbėjo lenkiškai, vokiškai, gudiškai, ukrainietiška, turėjo gražų sodrų balsą. Todėl jį dažnai kvietėsi ir kitų tautų kunigai pagalbei mišių metu. Kaip dekanas dažnai giedojo rytų apeigų ukrainiečiams katalikams.

Testamento žodžiai

Savo testamentą jis surašė 1972 metais. Testamente rašo:

Kun. Vaclovas Šarka

„...Pinigų neturiu. Turtų nebus. Dėkoju Dievui, kad turėjau gerų žmonių savo tautiečių ir kitautiečių tarpe, kurie man padėjo savo malda, geru žodžiu, malonių žvilgesiu ir geru darbu tapti ir būti kunigu Dievo ir žmogaus tarnyboje.

Ypatingą padėką reiškiu vokiečių vyskupams, kunigams ir tikintiesiems už sudarymą sąlygų, kad galėjau tremtyje dirbti su lietuviiais ir lietuviams.“

Sunkioji liga

Maždaug prieš pusantų metų jis pasijuto sergąs. Gydytojai nustatė, kad jo liga yra inkstų vežys. Pabaigoje 1985 metų jis buvo keletą kartų operuotas, išimtas vienas inkstas, tačiau ty operacijų sėkmingos pasekmės buvo neilgos. Keletą kartų vis turėjo grįžti į ligoninę.

1986 liepos 21 jis šventė savo kunigystės 40 metų sukaktį. Jis jau tada buvo gana silpnas. Netrukus po tos šventės vėl turėjo grįžti į ligoninę, kur ir mirė.

-o-

Didžiai nuliūdę liko jo parapiečiai, netekę savo dvasinio vadovo, kuris drauge buvo ir tautinė jungtis, pirmoji pagalba visuose reikaluose. Jis 35 metus leido savo biuletenį „Aušros Vartai“. Ten aprašė visą lietuvių veiklą, ir to biuletenio jau nebebus šiaurės Vokietijos lietuvių.

-o-

Kun. V. Šarka buvo dinamiškas ir veiklus kunigas, sugebėjęs aplink save suburti visus lietuvių ir visiems palikęs draugiškumą ir malonius prisiminimus. Ir jo visi pasigės, nes jis nešė visiems šviesą, meilę ir gilų tikėjimą Dievu ir Lietuva. (p.j.)

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

(atkelta iš 2 psl.)

— Vilniuje įvyko konkurso „Cirko žiburiai — 86“ laureatų koncertas. Savo meistriškumą bei meninius pasiekimus demonstravo pajėgiausi saviveiklinio cirko artistai. Dalyvavo vienuolia saviveiklinių kolektyvų. Laureatų vardus iškovoję Alytaus mašinų gamyklos cirkas „Alytus“, gyvuojantis jau 16 metų, Šakių kultūros namų liaudies cirkas „Šypsena“ ir kiti.

— Klaipėdos viešojoje bibliotekoje įvyko vakaras, skirtas įžymaus senosios lietuvių raštijos kūrėjo Jono Bretkūno 450-osioms gimimo metinėms atžymėti. Pranešimą apie Joną Bretkūno reikšmę lietuvių raštijai padarė Lietuvos nusipelnęs mokslo veikėjas filologas dr. Algirdas Sabaliauskas. Meninę programą atliko Lietuvos valstybinės konservatorijos Klaipėdos fakultetų folklorinio ansamblio „Varusnė“ grupė ir Klaipėdos dramos teatro aktoriai.

— Vilniaus aukštoji partinė mokykla paminėjo 30 metų sukaktį. Per šį laikotarpį aukštąją partinį politinį išsilavinimą įgijo 3,5 tūkstančio darbuotojų. Mokymo procesas siejamas su praktine partine bei tarybine veikla. Būsiamiems partiniams darbuotojams siekiama skiepyti svar-

KOVOKIME UŽ TAUTINĮ GYVASTINGUMĄ

(atkelta iš 3 psl.)

draudžiama laisvinimo srities veikloje reikštis, kai tuo tarpu kituose kraštuose LB-nei tenka vienai vadovauti šiai veiklai ir Didžioje Britanijoje VLIKui net seimą surengti.

Gal teisingiausiai laisvinimo veiksmų santykius dabartiniu metu nusako žodis koegzistencija. Žinant, kad sekanti pakopa yra bendradarbiavimas, tai jau netokia bloga būseną. Esu optimistas ir ateityje tikiuosi dar glaudesnio laisvinimo veiksmų bendradarbiavimo. Š. m. balandžio 25-26 dienomis, po daugiau kaip 10 metų pertraukos, PLB ir VLIKas drauge šaukia veiksmų konferenciją. Tikimės, kad ji ne vien apsvartys esamą politinę padėtį, bet prisidės prie veiksmų veiklos sukonkretinimo. Ypač svarbu susirūpinti leidinių svetimomis kalbomis apie Lietuvą leidimu. Demonstracijų metu vien mosikuodami tautinėmis vėliavėlėmis rimtesnių politikų dėmesį vargu ar patrauksime.

Užsiminėte apie leidinius. Ar LB-nė ką nors daro kitautėms parūpinti informacijos apie Lietuvą?

Pranciškonų spaustuvių jau kuris laikas yra renkamas Gintės Damuštės paruoštas dvejus metus apimamas leidinys „Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania“. Dr. Tomas Remeikis ruošia leidinį apie Sov. Sąjungos sulikviduotos Lietuvos Helsinkio grupės narius. Kultūros taryba savo ruožtu ruošia du leidinius apie Lietuvą: trumpesni (red. Myk. Druga) ir ilgą, reprezentacinio pobūdžio (red. M. Druga ir A. Kezys, S.J.). Artimoje praeityje negausią literatūrą apie sovietų Helsinkio Akto laužymą papildė PLB skoningai išleisti ir Vienos konferencijos metu paskleisti G. Damuštės ir dr. T. Remeikio paruošti raportai.

Ką pasakytumėte dėl mūsų OSI klausimu vykdomos veiklos?

Kovoti prieš OSI-KGB sandėrį privalome kiekvienas, tačiau ta kova negali būti padaryta visos mūsų veiklos pagrindiniu ir vieninteliu tikslu. OSI klausimas tėra laikinas, kurį greitai slenkantys metai numarins. Vertinu kai kurių mūsų jaunų aktyvistų pastangas, tačiau negaliu sutikti su jų pareiškimais, kad veiksniai turėtų atsiskirti šiuo metu vykdomos laisvinimo veiklos (net ir lituanistinio švietimo!), ir koncentruotis vien kovai prieš OSI. Protingai ir taikliai šiuo klausimu yra pasisakęs jaunosios kartos visuomenininkas Viktoras Nakas: „Geriausiu atveju sugrąžinsim padėtį į status quo ante, kuri egzistavo prieš OSI įsikūrimą. Tuo tarpu būsim sunaudoję didelę dalį mūsų ribotų resursų.“ („Draugas“, 1986.XI.15 d.)

Pagal ankstyvesnį susitarimą, gegužės mėnesio pabaigoje žadate Krašto valdybos pirmininko postą perleisti inž. Vytautui Volertui, o pats perimti vykdomojo vicepirmininko ir JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirmininko postus. Tai naujas veiklos modelis, valstybės tvarkyme pradėtas Izraelyje, pasisavintas ir Kanados LB, kur kadencijos vidury pirmininko postą keisis adv. Alg. Pacevičius ir Vyt. Birieta. Ar nepramatote didesnių sukrėtimų LB veikloje pirmininkams keičiantis?

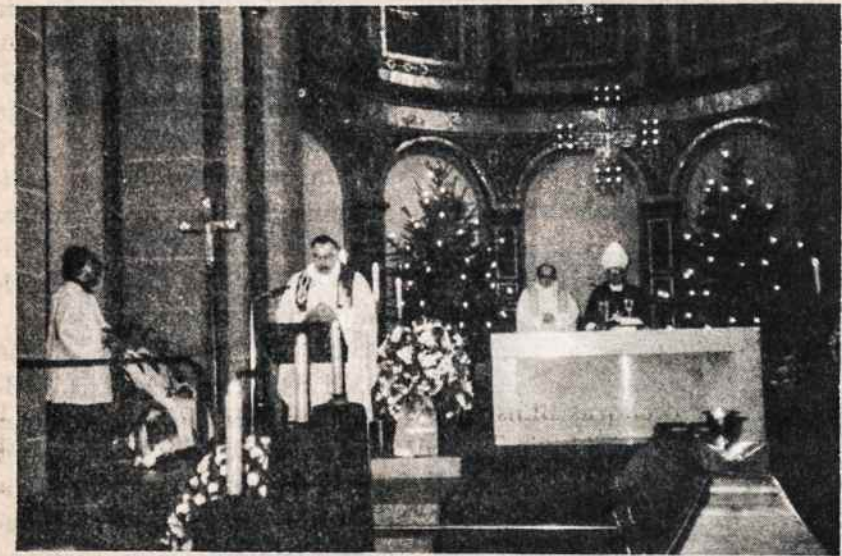
Ne, nepramatau. Bendroji veikla LB-je per eilę metų yra tvirtai nusistovėjusi ir pirmininko atėjimas bei išėjimas jos radikaliai nepakeičia. Krašto valdybos pirmininkas yra lyg orkestro dirigentas, kuris bendruomeninei veiklai duoda savitą interpretaciją, spalvingumą, toną. Keičiantis pirmininkais išvengiame veiklos subanalėjimo ir asmenybės kulto įsistiprinimo, kuriam visuomeninėje veikloje vietos neturėtų būti. Dabartiniu metu su V. Volertu artimai bendradarbiauju ir svarbesnieji eji-mai yra daromi mums nuomones suderinus. Nemanau, kad su pasikeitimu laukina naujos krypties, nors, kaip esu minėjęs, kiekvienas pirmininkas visai veiklai suteikia naują interpretaciją, spalvingumą, naują priėjimo būdą, problemoms spręsti.

Kokius pageidavimus — uždavinius galėtumėte pasiūlyti mūsų visuomenei?

I šį klausimą atsakymą yra davęs ką tik miręs filosofas Ant. Maceina. Pagrindiniai išeivijos uždaviniai jis matė esant šiuos: 1) pasipriešinimą bolševikinio melo dvasiai; 2) kovą prieš intelektualinį nerangumą; 3) priešinimąsi laisvojo žmogaus tikėjimui komunizmo šūkiams, ir 4) pasipriešinimą tremties atžvilgiu, gelbėjant save pačius per kovą už išeivijos tautinį ir žmogiškąjį gyvastingumą. Prof. Maceinos uždavinius vykdydami, anksčiau ar vėliau, priartinsime Lietuvai laisvės rytą, o savo tarpe išlaikysime tautinį solidarumą, kuris, Lietuvių Chartos žodžiais tariant, yra aukščiausiaji tautinė dorybė. Baigdamas noriu padėkoti „Darbininko“ redakciniam kolektyvui ir leidėjams už LB-nei teikiamą dėmesį, o skaitytojams už darbo ir pinigų auką LB pastangas remiant.

AIDA! yra vienas iš geriausių kultūros žurnalų išeivijoje. Ar juos prenumeruoti?

S. L. K.

Kun. V. Šarkos laidotuvių Hamburge. Prie altoriaus vysk. Karl Siegel, kalba kun. Antanas Bunga.

LIETUVOS KRIKŠTO JUBILIEJAUS MINĖJIMUI ARTĖJANT

(atkelta iš 1 psl.)

ir gausite.... todėl vis ir vėl prašome, kurie gavo mūsų laiškelius ir juos stalčiuje teltelais, malonėkite grąžinti su didesne ar mažesne auka. Kiekviena auka yra brangi, o „našlės skatikas“ dažnai brangesnis.

Šia proga truputiuką statistikos. Trimis atvejais išsiuntinėta apie 36,000 laišku prašant aukų. Atsiliepė tik arti tūkstančio su 55,000 dol. aukų. Iš apie 150 pasauliečių lietuvių kunigų atsiliepė 77 su — 23,211 dol. Vysk. P. A. Baltakis, OFM, gavo iš Amerikos vyskupų ordinarių leidimą padaryti lietuviškose parapijose rinkliavas jubiliejais komiteto reikalams. Apie tai visi klebonai yra painformuoti. Iki šiol iš apie 100 dar šiaip taip lietuviškai kvėpuojančių parapijų JAV atsiliepė — rinkliavas padarė 37. Iš viso surinkta 13,128 dol. Idomu priminti tai, kad didelė dauguma Pannsylvaniajos lietuviškų parapijų atsiliepė pirmosios. Reikia tikėtis, kad po antro, trečio priminimo visi klebonai bei misijų kapelionai šią pareigą atliks.

Kadangi iki šiol esame sutelkę vos trečdalį reikiamų lėšų, komitetas nutarė ruošti laimėjimus, kurie kaip praktika rodo, visuomet duoda daugiau ir mažiau pelno. Šiuo metu jau išsiuntinėta apie 20,000 laimėjimams knygelių. Laimėjimams skiriamos trys dovanos: pirma — dviem žmonėms pilna kelionė į Romą — Lietuvos krikščionybės jubiliejais išskilmės — 2,000 dol., antroji — vienas asmeniui

kelonės bilietai lėktuvu į Romą arba — 600 dol. ir trečioji — sidabrinis jubiliejais medalis, jo vertė 200 dol. viso 2,800 dol. dovanoms. Bilietai šakneles su čekiu ar pašto perlaida prašome grąžinti iki kovo 15. Jei visi gavę knygeles uoliai jas išplatins ar patys jas nupirks, tomis savo mažomis pastangomis gausiai parems jubiliejais komiteto rengimo darbus. Bet visi, nes, nors ir sunki našta, kai ji padalinama ant daugelio pečių, pasidaro nesunkiai pakeliama. Šimtui žmonių sudėti vieną tūkstantį po dešimtį dolerių daug lengviau nei vienam užkrauti visą tūkstantį! Tad visi, gavę Lietuvos krikščionybės jubiliejais bilietėlius, šakneles prašomi grąžinti adresu: Lithuanian Christianity Jubilee, Inc., 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šiuo atveju aš, kaip jubiliejais komiteto piniginio vjaus vadovas, esu labai nuoširdžiai dėkingas Pranutei Ažuolienei ir visoms jos talkininkėms ponios, kurios su neapsakoma kantrybe paruošė tuos dešimtis tūkstančių laišku, o P. Ažuolas su Darbininko administracijos štabu juos nuvežė į paštą. Tai milžiniškas darbas, pareikalavęs dešimtimis valandų laiko. Visiems brangiems Lietuvos krikšto jubiliejais komiteto darbų rėmėjams, vykdomojo komiteto ir visų darbų vadovo bei koordinatoriaus vysk. Pauliaus A. Baltakio, OFM, vardu labai nuoširdžiai dėkoju.

Kun. Viktoras J. Dabušis
Lėšų telkimo vadovas

SUNNY HILLS, FLA.

Vakaras su vyskupu

Rašinio antraštę perskaitęs ne vienas gal pagalvos, kad rašysiu apie grynai religinį įvykį. Turėkite kantrybės — bažnyčioje ilgai neužtruksime.

Katalikų vyskupas Keith Symons, Pensacolos vyskupijos galva, Sunny Hills tikinčiuosius lankė gruodžio 20. Šeštadienį, ir tik kelioms dienoms iki Kalėdų belikus, ne visi panoro su juo susitikti, bet visgi Šv. Teresės bažnytelė, kurios klaupkose sutelpa apie šimtas žmonių, prisipildė vakaro penktos valandos pamaldoms.

Su vyskupu K. Symons mišias koncelebravo klebonas kun. Francis Szczytkowicz, visi keturi čia gyvenantys lietuviai kunigai-pensininkai (Pranas Jaraška, Antanas Kardas, Leonardas Musteikis, Antanas Račkauskas) ir su vyskupu atvažiuojęs laivyno kapelionas, kurio pavardės neužsirašiau. Nors kartu meldėsi lietuviai (didžiausia grupė), vengrai, lenkai ir airiai, tarp anglišių giesmių labai gražiai nuskambėjo ir dvi lietuviškos: Juozo Naujalio "Išleisk rasą" bei Vinco Maimaičio "Dievo Avinėli". Kaip visada, V. Ma-

maitis grojo vargonais. Sklandus, gilios minties (apie Marijos svarbą) vyskupo pamokslas niekam neleido užsnūsti, o poroj vietų įliejus humoro, sukėlė atviro juoko banges. Bažnyčioje po keletą lietuvių ir lenkų dėjo tautinius drabužius.

Truputį po šeštos, visi minėti dvasiškai ir gera šimtinė šiaip žmonių jau buvo Community Center salėje. Po parapičių moterų sunėstų karštų ir šaltų valgių vakarienos prasidėjo programa, pavadinta "The Lawrence Swelk Christmas Show 1986". Ne, nesuklydau, tikrai Swelk! Man viena buvusi detroitietė paaiškino, kad toks "Swelk show" buvęs ir prieš ankstesnes Kalėdas. Programos visumai labai gražiai, sklandžiai, artistiskai vadovavo Genė Beleckienė. Šalia MC pareigų, vėliau matėme ją ir kelių programos numerių atlikime.

O Lawrence Swelk? Tą tikrąjį, didįjį Welk'ą neblogger imitavo Vytautas Beleckas. Vaikščiojo jis priešais gal 20-ties "aktorių" būrį su mikrofonu prie lūpų, skelbė vienų ar kitų "etnikų" pasirodymus, "welkiškai" reikė padėkas ir komplimentus kiekvienai pasirodžiusiai grupei ar paskiriems dalyviams. Programos punktų buvo daug, bene 17, ir įvairių.

Visų pirmą, iš ansamblio kilo atskirų tautybių grupelės ir reikė kalėdinius sveikinimus kas savo kalba. Keturios Lemmon Sisters (taip, Lemmon!) vokiškai padainavo "O Tannenbaum" (jų tarpe lietuviškos Sofija Kačinskienė, Julė Čepukienė ir Onė Adomaitienė). Penki vengrai atliko kalėdinę vengrų giesmę, kurią sekė anglų tradicinė giesmė, vengrų religinis himnas, komiškas amerikiečių vyro ir moters atliekamas "Kalėdų sapnas". Šešios tautiniai drabužiais lietuviškos pagiedojė "Sveikas, Jėzau gimusi" ir pašoko "Kalveli" (Elena Lukienė, O. Adomaitienė, Bronė Motuzienė, S. Kačinskienė, J. Čepukienė ir G. Beleckienė). Penki žmonės atliko lenkų giesmę (jų tarpe pats parapijos klebonas ir iš mūsų pasiskolinta J. Čepukienė). Po vienos moters gražių deklamacijų, porą giesmių giedojo visa publika. Sekė puikus lietuvių duetas (O. Adomaitienė, G. Beleckienė) ir keturi amerikiečių porų square dances. Kad programa iki galo būtų "welkiška", neapsiėjo ir be visų įžymiųjų programos moteriškių vilotinio valso su Swelku... Pagaliau atėjo Kalėdų senelis su labai plonu maišu ant pečių. Plonu todėl, kad mūsų tarpe buvo tik du mažyliai: gal penkerių Michael ir gal aštuonerių Jessica. Paaiškėjus, kad abu buvę geri, paklusnūs vaikai, maišas greitai ištuštėjo.

Iš lietuvių programoje dar didelį vaidmenį atliko pianistas V. Mamaitis bei akordeonistas (vieno metu ir viso ansamblio dirigentas) Jonis Adomaitis. Chorių tarpe reikėsi Vytautas Macys, o video srity darbavosi Jonas Macijauskas. Tiek iš programos lapo išgraibiau lietuviškų pavardžių, o jei bus buvę daugiau, tai ne dėl mano kaltės jie čia neskubėdami. Kitataučių pavardėmis neminėsiu, išskyrus vieną.

Tas vienas — vyskupas Keith Symons. Jį V. Beleckas-Swelk prie mikrofono pakvietė bene po ketvirtą numerio. Jei kas mano-

te, kad vyskupas čia atėjo rankas ant krūtinės sudėjęs ir akis į dangų pakėlęs, tai labai klystate. Mikrofoną į rankas gavęs jis ėmė pasakoti labai juokingą anekdotą, kurio, kad nesugadinčiau, čia nebandysiu atkartoti. Publikai kvatojant ir plojant, nebepamenu, pasikvietęs akompanuotoją, ar be jo, užtraukė lygiai juokingą dainą. Bene keturis ar penkis posmus, kažką apie vedybas. Publika jam plojo ilgai ir gausiai. Maniau, kad visi pašoks ant kojų, bet to nepadarė. Vysk. Keith Symons čia ne pirmą kartą, tad turbūt jo draugiškumas ir gera nuotaika visiems žinoma, tokios sensacijos, kaip man, nebesukelia. Beje, po salę žvalgydamasis, pasigedau keleto čionykščių naujakurių iš Detroito. Gaila. Kai 1987 m. kovo mėnesį minėsime Lietuvos krikšto sukaktį, vysk. Symons pažadėjo vėl atvykti. Manau, kad progos su juo pabūti niekas nebepraileis.

Alfonsas Nakas

(Ši korespondencija apie vyskupo apsilankymą Sunny Hills, Fla., redakciją pasiekė netrukus po įvykio. Atsiprašom už spausdinimo suvėlinimą. Red.)

Dr. Kostas Jurgėla

WASHINGTON, D.C.

Washingtono Lietuvių Moterų Klubas ir Washingtono Balfoskyrius maloniai kviečia apylinkės visuomenę į dr. Kosto Jurgėlos knygos "Lithuania and the U.S.: the Establishment of State Relations" supažindinimą, kuris įvyks vasario 22, sekmadienį, tuoj po mišių, kurias Balfos intencija aukos Tėv. dr. T. Žiūraitis, OP, 2 val. popiet Church of the Epiphany, 2712 Dumbarton St., N.W., Washington, D.C. Kalbės Vliko vicepirmininkas Liūtas Grinius.

ALTO ATSIŠAUKIMAS

Mieli lietuviai!

Vasario 16 minėjimo proga prisimintina, kad nuo pat Lietuvos okupacijos pradžios visos Amerikos lietuvių visuomenės politinės ir ideologinės srovės trumpu laiku Lietuvos laisvinimui susijungė į vieną bendrą organizaciją — Amerikos Lietuvių Tarybą (ALT).

Amerikos Lietuvių Tarybos vienintelis tikslas yra tik Lietuvos laisvinimas, o kultūrinę ir kt. veiklą paliekant bendrinėms organizacijoms.

Amerikos lietuvių pagalba, ALTas Lietuvos laisvinimo kovą veda jau penktas dešimtmetis. Suprantame, kad šią kovą

tęsiant, reikės ir toliau visuomenės paramos.

Sveikindami visus tautiečius Vasario 16 proga, kartu kviečiame dalyvauti ALTo skyrių rengiamuose tos dienos minėjimuose ir juose aukomis paremti laisvinimo akciją. Aukos galima siųsti ir tiesiai į Amerikos Lietuvių Tarybos centrą — 2606 West 63rd Street, Chicago, IL 60629. Visiems iš anksto dėkojame.

Teodoras Blinstrubas,

Amerikos Lietuvių Tarybos Pirmininkas

Grozvydas Lazauskas

Amerikos Lietuvių Tarybos Sekretorius

Maloniai kviečiame Jus dalyvauti Lietuvos 600 m. Krikščionybės Jubilėju Romoje 1987 m. birželio 24 d. iki liepos 2 d.

PROGRAMA:

Popiežiaus Jono Paulio II audiencija su lietuviais. • Šv. Tėvo sekmadieninės mišios ir arkiv. Jurgio Matulaičio beatifikacija. • Mišios Šv. Jono Laterano bazilikoje. • Mišios 12 apaštalių bazilikoje. • Lietuvių chorų pasirodymas. • Lietuvių akademija. • Bufetas Sant'Angelo pilyje.

KAINA: (iš Čikagos 1 asmeniui)

Hilton	\$1530.00
Sheraton/Boston	\$1375.00
Polo	\$1310.00
Michelangelo/Grand	\$1255.00
Nordland	\$1090.00

Skrendant iš Los Angeles — pridėti \$150.00 prie kainos. Skrendant iš Bostono, New Yorko ir Toronto — nuimti \$50.00 nuo kainos.

Šios kainos neįskaito \$13.00 aerouosto mokestį. Kainos gali keistis pagal dolerio vertę.

Į šią kainą įeina:

Lėktuvo bilietas • 7 naktys viešbutyje (nakvojant dviese kambarėje) • (Continental) pusryčiai kasdien • „Hospitality Desk“ • Lagaminų nešiojimas • Visas susisiekimo išlaidas pagal planą • Bilietas dėl bufeto Sant'angelo pilyje.

Dėl informacijos skambinkite Reginal Krutulytei (312) 436-5566 arba „toll-free“ 1-800-331-3903, arba tiesiai agentui, kuris yra Jums arčiausias:

Romas Kezys
c/o Vytis International
2129 Knapp St.
Brooklyn, NY 11229
(718) 769-3300

Alex Lauraitis
c/o American Travel Service
9727 S. Western Ave.
Chicago, IL 60643
(312) 238-9787

Danguole Majauskas
c/o Comtraage, Inc.
9265 Overdale Lane
Brighton, MI 48116
(313) 229-6024

Romas Kezys siūlo vienos savaitės ekskursiją per Vokietiją ir Šveicariją.

Alex Lauraitis siūlo dviejų savaitių ekskursijas į Vokietiją ir Šveicariją, į Austriją, Budapeštą ir Jugoslaviją, ir vienos savaitės ekskursiją Italijoje.

Audrone — Jūrate
c/o Audra Travel Corp.
1573 Bloor St. West
Toronto, Ont. M6P 1A4
CANADA
(416) 532-8772

Mrs. Zalatoris
c/o Travel Advisors, Inc.
1515 N. Harlem Ave.
Suite 110
Oak Park, IL 60302
(312) 524-2244

VASARIO 16 MINĖJIMAS NEWARKE

Vietos LB apylinkės ir Lietuvos vyčių 29 kuopos bendrai rengtas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimas įvyko vasario 8, sekmadienį, Švč. Trejybės parapijos salėje. Minėjimas, kaip įprasta, pradėtas pamaldom bažnyčioje. Mišias aukojė ir šventei pritaikytą pamokslą pasakė tos parapijos klebonas pensininkas prel. Jonas Scharnus. Amerikos ir Lietuvos vėliavas į bažnyčią įnešė Amerikos lietuvių veteranų posto vadas Bernardas Skripata ir LB ir vyčių veikėjas Kazys Šipaila. Prieš mišias buvo sugiedotas Amerikos, o, jom pasibaigus, Lietuvos himnai. Himnus ir lietuviškas giesmes mišių metu giedojo parapijos choras, vadovaujamas parapijos vargonininko

Klemenso Bagdanavičiaus. Bažnyčia buvo artipilnė žmonių.

Pamaldom pasibaigus, visi rinkosi į parapijos salę, kur minėjimas vyko toliau. Minėjimą pradėjo ir jam vadovavo vietos LB apylinkės valdybos pirmininkė ir LB tarybos narė Danguolė Didžbalienė. Invokaciją sukalbėjo prel. J. Scharnus, Lietuvos nepriklausomybės atstatymo aktą perskaitė LB apylinkės valdybos sekretorius inž. architektas Algirdas Brazinskas.

Pagrindinį minėjimo žodį pasakė svečias iš N.Y. valstijos inž. prof. Rimas Vaičiūnas. Jo žodis buvo naujas ir taiklus, nors kalbėjo ne apie Lietuvos laisvinimo politiką, bet apie lietuvių išlaikymą, išieivijimą. Kalbėtojas pabrėžė, kad, išieivijai finansis-

(nukelta į 8 psl.)

CHICAGO, ILL.

G.T. International kelionių biuras praneša visiems savo klientams, kad nuo 1987 m. kovo mėn. 2 d. įstaigos raštinė perkeliama į naujas patalpas: 10401 Roberts Road, Palos Hills, IL 60465. Telefonas: (312) 430-7272.

G.T.I. vedėjas Algis Grigas, raštinės vedėja Rūta Pauperienė ir visos biuro personalas nuoširdžiai dėkoja visiems klientams, prisidėjusiems prie agentūros klestėjimo ir išsiplėtimo. Esamos patalpos jau per ankštos visai veiklai aprėpti.

Artimu laiku per spaudą visi bus kviečiami apsilankyti ir pasisvečiuoti naujoje raštinėje.

Iki vasario 27 d. visais kelionių reikalais galite kreiptis į senąją raštinę: 6240 South Kedzie Avenue, Chicago, IL 60629; tel.: (312) 471-1700. Tikimės, kad ir toliau galėsime jums patarnauti.

1987 METŲ KELIONĖS LIETUVIAMS IŠ MONTREALIO

KELIONĖ Į LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS JUBILIEJŲ ROMOJE nuo birželio 21 d. iki birželio 30 d. — \$1,435.00 US

Arba nuo birželio 21 iki liepos 14 d.: Roma, Maskva, Ryga, Vilnius, Kaunas, Trakai ir Leningradas. \$2275.00. US.

JAUNIMO GRUPĖS IR VYRESNIŲJŲ KELIONĖ Į LIETUVĄ 10 dienų: Vilnius, Kaunas, Trakai, Maskva ir Leningradas nuo birželio 29 d. iki liepos 13 d. \$1480.00. U.S.

KELIONĖ Į LIETUVĄ 10 DIENŲ: Vilnius, Kaunas, Panevėžys, Trakai, Maskva ir Leningradas nuo rugsėjo 25 d. iki spalio 9 d. \$1400.00 U.S.

Dėl smulkesnių informacijų kreipkitės adresu:

L. Stankevičius
1053 Cr. Albanel
Dyvernay, Laval, Que.
Canada H7G 4K7
Telef. 514-669-8834

"NELAISVĖJE GIMĘS KŪDIKIS"
1955 Vasario 16 proga lietuvių kalinių mintys

Lietuviškų rankraščių iš Sibiro fotostatai bei surinkti tekstai su kun. K. Pugevičiaus angliškais vertimais.

"Nesunku atpažinti, kad šių pasisakymų autoriai yra buvę partizaninių kovų dalyviai... Tų pačių kovų dalyvės turėjo būti ir Sibiro koncentracijos stovyklose atsirasdusios lietuviškos. Vyrai į jas kreipiasi kaip į 'kovos seses', ir jos pačios kolektyviniame atsakyme vyrams save vadina 'Jūsų bendražygės lietuviškos'.... Skaitytojų žavės visų autorių gyvoji dvasia, nepalūžusios širdys ir ištikimybė Lietuvos laisvės idealui...." (J. Kojelis).

Išleido ir platina:

LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINĖ ŠALPA
Lithuanian Catholic Religious Aid
351 Highland Blvd. Brooklyn NY 11207
Telefonas (718) 647-2434

Įsigykite už U.S. \$10 auką Religinę Šalpą, kaliniams sušelpiti.

ŠE VIŠUR

— Senatorius Frank Savickas paskirtas dviem metams Illinois senato daugumos vadovu pavaduotoju. Apie tai paskelbė senato prezidentas Philip Rock. Sen. F. Savickas taip pat užima Cook apskr. senatorių grupės daugumos vadovo postą.

— Arkiv. Jurgio Matulaičio vakaronė — akademija įvyks kovo 6, penktadienį, Jaunimo Centro mažojoje salėje, Chicagoje. Paskaitą skaitys kun. V. Rimšelis. Ses. O. Mikalaitė, nesenai grįžusi iš Romos, rodys skaidres iš šio garbingojo Dievo Tarnovo gyvenimo. Vakaronėje bus atsakymai į klausimus. Jaunimo Centro Moterų klubas rengia vašes.

— Vytautas Jokūbaitis, Vliko vicepirmininkas bei Amerikos Lietuvių Tarybos narys buvo pakviestas kalbėti Vasario 16-osios minėjimuose: vasario 14 Hot Springs, Ark., ir vasario 22 Rochester, N.Y. Minėjimus rengė Amerikos Lietuvių Tarybos skyrių valdybos.

Lietuvių Fondo pelno skirstymo komisija primena, kad LF paramai gauti prašymus reikia paduoti bendriesiems reikalams iki kovo 15, o studentų stipendijoms iki balandžio 15. Vėliau paduoti prašymai šių metų skirstymo nebus svarstomi. Laikas nustatomas pašto antspaudu data. Visi prašytojai turi užpildyti Lietuvių Fondo nustatytos formos anketas, kurios gaunamos Lietuvių Fondo būstinėje: 3001 West 59th St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 312 471-3900.

— Rochesterio Lietuvių Jaunimo Sąjungos skyrius kovo 1 d. 12 val. lietuvių parapijos salėje Rochesteryje rengia literatūrinę popietę. Programą atliks nesenai iš Lietuvos pasitraukęs rašytojas Saulius Kondrotas. Literatūrinėje popietėje kviečiami dalyvauti Rochesterio ir tolimesnių apylinkių lietuviai.

— 20 stipendijų po 400,000 lirų (apie 300 dol.) studentams ir jauniems akademikams, norintiems dalyvauti Popiežiaus istorijos mokslų komiteto rengiamame birželio 24-26 d. Grigaliaus universitete Romoje tarptautiniame simpoziume tema "Lietuvos kristianizacija". Paskaitos vyks anglų, italų ir vokiečių kalbomis. Prie prašymo pridėti savo studijų aprašymą ir vieno profesoriaus rekomendaciją. Rašyti adresu: Prof. Dr. R. Farina, Pontificio Comitato di Scienze Storiche, Piazza Pio XII 10, 00120 Citta del Vaticano. Prašymai turi pasiekti prof. R. Fariną prieš kovo 1 d.

— Nauji Darbininko skaitytojai: A. Skarupskas, Matulaitis Nursing Home, Conn., S. Raulinaitis, Matulaitis Nursing Home, Conn. Užsakę kitiems: M. Garolis, Miami Beach, Fla. užsakę Darbininką dviem naujiems prenumeratoriams: J. Guss, Miami, Fla., ir D. Vertelak, Miami Beach, Fla. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojams. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumeratora pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant visiems 20 dol. metams.

1987 M KELIONĖS I LIETUVĄ 13 - 20 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

13 dienų — Lietuva
Kelionė 527 — gegužės 27 - birželio 9 — \$1,549
Vilniuje 10 dienų

14 dienų — Lietuva ir Rusija
Kelionė 722 — liepos 22 - rugpj. 4 — \$1,699
Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2

15 dienų — Lietuva, Rusija, Liuksemburgas
Kelionė 303 — Kaziuko mugė
kovo 3 - 17 — \$1,229
Kelionė 1103 — lapkričio 3 - 17 — \$1,129
Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2, Liuksemburge 1

15 dienų — Lietuva ir Suomija
Kelionė 101 — spalio 1 - 15 — \$1,679
Kelionė 128 — Naujų Metų sutikimas
Gruodžio 28 - sausio 10 — \$1,499
Vilniuje 10 dienų, Helsinky 2

16 dienų — Lietuva ir Lenkija
Kelionė 505 — gegužės 5 - 20 — \$1,699
Kelionė 805 — rugpjūčio 5 - 20 — \$1,799
Kelionė 915 — rugsėjo 15 - 30 — \$1,699
Vilniuje 10 dienų, Varšuvoje 3

19 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija, Švedija
Kelionė 805S — rugpjūčio 5 - 23 — \$2,179
Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2, Leningrade 2,
Helsinky 1, laive Baltijos jūroje 1, Stockholme 1

20 dienų — Pabaltijo kraštai, Suomija, Rusija ir "Baltika" festivalis
Kelionė 706 — liepos 6 - 25 — jaunimo grupė — \$2,049
Vilniuje 10 dienų, Rygoje 2, Taline 2, Helsinky
1, Leningrade 2, Baltijos jūroje laivu nuo Helsinkio
iki Talino

10 - 16 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE

10 dienų — Lietuva ir Suomija
Kelionė 921H — rugsėjo 21 - 30 — \$1,549
Vilniuje 7 dienos, Helsinky 1

11 dienų — Lietuva, Rusija, Liuksemburgas
Kelionė 421 — balandžio 21 — gegužės 1 — \$1,449
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 1, Liuksemburge 1

13 dienų — Lietuva ir Lenkija
Kelionė 513A — gegužės 12 - 25 — \$1,559
Vilniuje 7 dienos, Varšuvoje 3

13 dienų — Lietuva ir Rusija
Kelionė 818 — rugpjūčio 18 - 30 — \$1,559
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Leningrade 2

13 dienų — Lietuva, Rusija, Vengrija
Kelionė 720 — liepos 20 — rugpj. 1 — \$1,749
Kelionė 810 — rugpjūčio 10 - 21 — \$1,749
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Budapešte 2

15 dienų — Lietuva, Rusija, Vengrija, Čekoslovakija
Kelionė 511 — gegužės 11 - 25 — \$1,879
Kelionė 921 — rugsėjo 21 - spalio 5 — \$1,879
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Budapešte 2,
Prahoje 2

15 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija
Kelionė 514 — gegužės 14 - 28 — \$1,699
Kelionė 714 — liepos 14 - 28 — \$1,779
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Leningrade 2,
Helsinkyje 2

16 dienų — Lietuva ir Lenkija
Kelionė 513 — gegužės 13 - 28 — \$1,749
Vilniuje 7 dienos, Varšuvoje 3, Krokuvoje 2,
Čechochovoje 1

10 - 13 DIENŲ KELIONĖS SU 5 DIENOMIS LIETUVOJE
10 dienų — Lietuva, Rusija, Italija
Kelionė 510 — gegužės 10 - 19 — \$1,549
Vilniuje 5 dienos, Maskvoje 2, Milane 1

11 dienų — Lietuva ir Lenkija
Kelionė 707 — liepos 7 - 17 — \$1,579
Kelionė 915W — rugsėjo 15 - 25 — \$1,479
Vilniuje 5 dienos, Varšuvoje 3

13 dienų — Lietuva, Rusija, Italija
Kelionė 426 — balandžio 26 - gegužės 8 — \$1,829
Kelionė 920 — rugsėjo 20 — spalio 2 — \$1,829
Vilniuje 5 dienos, Maskvoje 2, Romoje 4 su
dienos išvyka į Florenciją

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

Laiškas Darbininkui

ALFONSO NAKO VIEŠO LAIŠKO PATIKSLINIMAS

Rašiau "Darbininko" redaktoriui, kad ateityje su Alfonsu Naku neisiu į jokių disputus. Noriu tik paneigti tam tikrus teigimus Alfonso Nako laiške, paskelbtame "Darbininko" 1987 sausio 30 numeryje.

Kurį laiką redagavau "Į Laisvę" žurnalą. Niekad nesu

kvieta Alfonso Nako "rašinėti" "Į Laisvę" žurnalui, kaip kad jis teigia. Ačiū Dievui, turėjau labai stiprių bendradarbių. Alfonso Nako korespondencijoms mano redaguojamame "Į Laisvę" žurnale nebuvo ir negalėjo būti vietos.

Dr. Adolfas Damušis, vienas iš pačių iškiliausių Lietuvių Fronto Bičiulių šulų, minėjo savo amžiaus sukaktį, ir Detroito ir apylinkės lietuviai turėjo Dainavoje jo ir jo šeimos pagerbimą. Niekada neprašiau Alfonso Nako parašyti "Į Laisvę" žurnalui apie dr. A. Dainušio pagerbimą.

Straipsnį apie dr. A. Damušį parašiau aš pats; nuotrauką gavau iš dr. A. Damušio ir minėto parengimo rengėjų.

Gal Alfonsas Nakas ir siūlėsi "rašinėti" "Į Laisvę" žurnalui. Neprisimenu. Jo tikrai neviečiau jungtis į žurnalo bendradarbių šeimą. Greičiausiai patariau jam "rašinėti" "Naujienoms". Jei jis kalbėjo, kad žurnalo negaunąs, tai, be abejo, sugrįžęs į Los Angeles, pasiūnčiau jam tuo metu naujausią numerį ir paminėjau administratoriui, kad žurnalas jam būtų siuntinėjamas ateityje nemokamai visiems, kurie tik pageidavo, kad "Į Laisvę" juos lankytų.

Savo "viešame laiške" Alfonsas Nakas yra pripylęs daug vandens. Neturiu nei noro, nei laiko ir nematau jokio tikslo eiti į di-

sputus su sieksninių korespondencijų (ir laiškų!) gamintoju.
Leonardas Valiukas

**Balfas laukia
Jūsų aukos!
Neuždelskite!
Paskubėkite!**

**DEXTER PARK
PHARMACY**
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

LITHUANIAN COOKERY

In English, 316 pages.

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugams amerikietėms. Knyga su plastiniu aplanku, nugarėlė patogi suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 10 dol. Persiuntimas - 1 - Postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

Lithuanian Heritage — Jig-dėtas istorinis katalogas anglų saw puzzle. Seniem ir jauniem kalboje. Tinkama dovana vidomus žaidimas — iš spalvotų siem. Dėžutė siunčiama visur gabaliukų sudėstyti Lietuvą su tik už 12 dol. Darbininkas, jos didvyriais, jūrą, miškais, 341 Highland Blvd., Brooklyn, ežerais, upėmis ir laukais. Pri- N.Y. 11207.

RŪTA PAUPERIENĖ, Jatalgos vadėja

1987 METŲ KELIONĖS I LIETUVĄ

Nr. 8701	Gegužės 8 - gegužės 23 d.	
		Iš New York'o \$1,895.00 Iš Chicago's \$1,995.00 Kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 3 naktys Stockholm'e.
NR. 8702	Liepos 3 - liepos 18 d.	
		Iš New York'o \$1,965.00 Iš Chicago's \$2,065.00 Kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 3 naktys Copenhagenoje.
NR. 8705	Rugpjūčio 14 - rugpjūčio 30 d.	
		Iš New York'o \$1,995.00 Iš Chicago's \$2,095.00 Kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 4 naktys Stockholm'e.
NR. 8706	Rugsėjo 18 - spalio 3 d.	
		Iš New York'o \$1,795.00 Iš Chicago's \$1,895.00 Kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 3 naktys Copenhagenoje.

KITOS KELIONĖS

NR. 8703	Liepos 11 - 24 d. — LATVIJA	
		Iš New York'o \$1,695.00 Maršrutas: 2 naktys Helsinky, 10 naktų Riga.
NR. 8704	Rugpjūčio 1 - 16 d. MENO IŠVYKA	
		Iš New York'o \$2,165.00 Maršrutas: 5 naktys Maskva, 4 naktys Leningradas, 1 naktis Stockholm'as, 2 naktys Helsinky's, 2 naktys Silja Line laive.
NR. 8707	Lapkričio 6 - lapkričio 22 d. OPEROS IŠVYKA	
		Iš New York'o \$1,950.00 Maršrutas: Stockholm'as 2 naktys, Maskva 3 naktys, Leningradas 3 naktys, Budapest'as 3 naktys, Copenhaga 3 naktys. Viso 10 operos ir baletų spektaklių.

Kaina (nakvojant dviese kambaryje) įskaito visas susisiekimo išlaidas, viešbučius, maistą Lietuvoje, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų. Pageidaujant tolimesnių kelionės detalių prašome kreiptis, prisijusime brošiūras.

Tarpininkaujame perkantiems automobilius. Kainos:
VOLGA GAZ 24-10 — 5,600 rb.
VAZ 2108 5,365 rb.
VAZ 2107 4,470 rb.
VAZ 2106 4,130 rb.
VAZ 21003 3,900 rb.
VAZ 21013 3,360 rb.
Padėdame sutvarkyti dokumentus iškvietimams.

G. T. INTERNATIONAL, INC. P. O. BOX 29163 CHICAGO, ILL. 60629
Telefonai: (312) 471-1700 arba (312) 471-1702

Lietuvos krikšto 600 metų sukakties medalis, kurį sukūrė skulptorius Vytautas Kašuba. 3 colių bronzinis — 30 dol. 1 colio bronzinis — 15 dol. 1 colio gryo sidabro — 50 dol. Persiuntimui pridedamas 1 dol. Gaunama Darbininko administracijos: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudos planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mortgicijų.

Norį įsirašyti kreipkitės į SUSIV. CENTRA, P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes Barre, Pa. 18703; o Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į organizatorių Susiv. direktorių BRONIŲ BOBELĮ, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. MI 7-6637.

LITHUANIA 700 YEARS

(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošni išleista. Puiki dovana kitiems ir lietuvim, naudojantiems tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburg, Detroit, Waterburyje

Aktyvas: 57 milijonai dolerių.

KASOJE mainomi čekiai, prlimami Social Security indėliai, išduodami Money Orders ir nemokamai duodamas čekių rašymo patarnavimas.

KASA moka didesnius mokesčius už reguliarias sutaupas ir sertifikatus, negu kiti bankai.

KASA palankiom sąlygom duoda paskolas, tvarko palikimus ar vaikų fondus ir atlieka kitus bankinius patarnavimus.

KIEKVIENA TAUPOMOJI ŠĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, išskyrus penktadieniais iki 6 v.v. ir šeštadieniais iki 5 v.v.

Aple paskolų ir sertifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma telrauti KASOJE darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

STOKIME NARIAIS I LIETUVIŲ FONDA

Ir didinkime turimus įnašus, nes
Lietuvių fondas remia lituanistinį švietimą, mokslą ir jaunimą.
Lietuvių Fondo adresas — 3001 W. 59th Street,
Chicago Ill. 60629

MIRĖ PIANISTAS LIBERACE

Palm Springs, Calif., vasario 4 savo ištaigingoje rezidencijoje mirė populiarius pianistas Liberace, publikai pažįstamas dėl savo nepaprastai turtingos ir įmantrios aprangos, daugelio brankakmenių žiedų ant kiekvieno piršto ir mokėjimo sujungti klasikinę muziką su populiariąja.

Kaip jis pats yra pasakęs — jo sėkmė ir buvo mokėjime su trumpinti muzikinius kūrinius tiek, kad kiekvienam būtų suprantami ir priimtini. Pav., Čaikovskio piano koncertas Nr. 1, kuris užtrunka beveik 45 minutes — jis paskambindavo per 4. Išmesdavo nuobodžias vietas ir palikdavo tik gyvesnes.

Jisai suprato, kad apsirengimas scenoje labai svarbu, kai 1952 grodamas Hollywood Bowl užsivilkio baltą fraką — vietoj pri-

prasto juodo. Ir nuo to laiko naudojo tuos nepaprastus kostiumus. Pav., Norvegijos mėlynųjų lapių savotiška toga su 16 pėdų ilgio tėsiniu kainavo 300 tūkst. dolerių. O kur visa kita jo garderoba, kurią naudojo scenoje, o kur sidabrinis Cadillac, Rolls-Royce ir kitokie automobiliai, ar scenoje reikalingi atributai — auksinė kandeliabra ir kitkas? Visa tai kainavo didelius pinigus, bet jo metinės pajamos buvo 5 milijonai ir taip tęsėsi ilgiau nei per 25-rius metus.

Jis buvo gimęs West Allis, Wisc. 1919 Wladziu Valentino Liberace. Jo motina lenkė — tėvas italas. Pianinu mokytis pradėjo anksti, o 14-metis jau skambindavo restoranuose ar begarsių filmų metu. Studijavo ir klasikinę muziką.

1936 metais koncertavo su

Chicago Simfoniniu orkestru. 1939 savo rečitalio metu busiui pagrojo populiarią to meto melodiją sulaužydamas rečitalinių koncertų tradiciją.

Nuo to laiko suprato, kas publikai reikalinga ir ko ji nori ir taip pasuko į savo žanrą, kuris padarė jį garsiu.

1950 turėjo savo TV labai populiarią programą per visą Ameriką. Vėliau pasirodydavo Las Vegas naktiniuose lokaluose, gastroliavo po pasaulį ir ištaigingai gyveno.

Pernai, lapkričio mėn. New Yorko Radio City turėjo 18 pilnai išparduotų koncertų, davusių 2.5 mil. pelno.

Pradėjęs sirguliuoti atšaukė visus 1987 metams koncertus.

1975 savo rezidenciją Hollywoodo pavertė muziejumi, kuris vėliau perkeltas į Las Vegas. Visos įėjimo pajamos skiriamos į Liberace fondaciją studijuojantiems meną jauniesiems menininkams.

Kaip individas turėjo savo privatų gyvenimą ir kartu nesekmų, o paskutiniuoju laiku pasklido gandas apie jo ligas ir dar neaiški tikroji mirties priežastis.

Su Liberace mirtimi yra užbaigiamas vienas charakteringas muzikinio pasilinksminimo etapas.

(ž.v.)

PHILADELPHIA, PA.

Mirė pasižymėjęs lietuvis veteranas

Praeitų metų gruodžio 5 Philadelphiajioje staiga mirė Kostas Antušas, 84 metų.

Velionis buvo kilęs iš Luckės miestelio, Telšių apskr. 1927 emigravo Kanadon, o vėliau atvyko Amerikon. Visą laiką gyveno pas savo šešerį Rimigailą ir jos šeimoje, Šv. Kazimiero parapijoje Philadelphiajioje. Buvo ne-

Lietuvoje atitarnavo kariuomenėje daugiau nei reikėjo. Išgijo šoferio specialybę ir Kaune važinėjo vyresnius karius.

Kanadoje ir Amerikoje dirbo kaip išsilavinęs virėjas, dirbo dideliuose klubuose ir valgyklose, kol išėjo į pensiją. Be to, jis buvo muzikos mėgėjas — grojo smuiku kaimo orkestrėliuose. Ir Amerikoje, turėdamas laiko, smuiku grojo lietuviškas melodijas. Smuiką dabar paliko savo brolio sūnui, kuris gyvena Vilniuje. susidarius progai, smuikas ten bus nuvežtas.

Prasidėjus II pasauliniam karui, savanoriu stojo į Amerikos kariuomenę, tarnavo kaip technikas tiekimo batalijone nuo 1942 spalio 12 iki 1945 lapkričio 14. Tarnavo Amerikoje ir Europoje, Reino srityje. Tarnyboje gavo eilę medalių: gero elgesio, Amerikos srities, Europos, Afrikos, Vidurinių Rytų, 3 bronzines žvaigždes ir II pasaulinio karo pergalės kaspiną. Velionis buvo didis patriotas ir jautėsi esąs dėkingas dėdei "Samui". Jokios apdraudos ar pensijos iš JAV nereikalavo ir negavo.

Taip nutiko, kad iš Lietuvos ne taip seniai buvo atvykusi jo brolio Prano dukra Regina aplankyti giminių. Ji pasimatė su velioniu, o po kelių savaičių dalyvavo ir laidotuviuose. Regina į Lietuvą grįžo sausio 11. Tai ten turės progos papasakoti apie velionį Kostą visiems artimiesiems.

Laidotuvių apeigas Šv. Kazimiero bažnyčioje pravedė kun. Stasys Raila, velionio brolis. Dalyvavo giminių ir kaimynai. Palaidotas gruodžio 11 Šv. Kryžiaus kapinėse. Į kapą įpilta žiupsnelis Lietuvos žemėlės. Kaip veteranui jo karstas buvo apdengtas Amerikos vėliava. Ji įteikta sesers dukrai Agnes Uszacki. Paliko brolių kunigą St. Railą ir kitus gimines. K.S.R.

BOSTONO ŽINIOS

LB Bostono apygardos suvažiavimas

Sausio 25 d. Sandaros salėje Brocktone įvykęs LB Bostono apygardos suvažiavimas buvo gausus ir sklandus. Jame dalyvavo apygardos ir apylinkių pirmininkai, valdybų ir kontrolės komisijos nariai, o taip pat apylinkių atstovai, iš viso apie 40 asmenų. Suvažiavimui pirmininkavo Gintaras Čepas iš Quincy, o sekretoriavo Aldona Kairienė iš Providence, R. I. Suvažiavime pranešimus padarė apygardos pirmininkas Česlovas Mickūnas ir išdininkas Jonas Vasy, Bostono apylinkės pirmininkas Brutėnis Veitas, Brocktono apylinkės pirmininkas Stasys Eiva, Cape Codo apylinkės pirmininkas Vladas Židžiūnas, Providence, R. I. apylinkės pirmininkas Kazys Navakas, Worcesterio apylinkės pirmininkas Stasys Rudys ir Kennebunkport, Maine, seniūnijos atstovas kun. Rafaelis Šakalis, o taip pat Lietuvos krikšto sukakties minėjimo Bostone komiteto pirmininkas Viktoras Kubilius iš Westwood. Kontrolės komisijos atstovas Stasys Eiva ir Lietuvių Fondo atstovas dr. Eduardas Jansonas.

Visi pranešėjai, nurodė atliktus darbus ir sutinkamus sunkumus. Diskusijų metu Gintaras Čepas iš Quincy siūlė ateinančiais metais Bostone surengti didingą Vasario 16-sios minėjimą, nes tai bus Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 70-ties metų sukaktis. Jonas Rūtenis iš Cape Codo kėlė reikalą Lietuvos krikšto sukakties minėjimo proga surengti religinės poezijos vakarą, o Petras Viščinis iš Brocktono ragino, kad būtų pasirūpinta visose kolonijose ir televizijoje paskelbti gubernatoriaus pasirašomą Vasario 16-osios proklamaciją, suorganizuoti spaudoje straipsnius, o radijo stotyse specialias programas apie Lietuvą. Po suvažiavimo buvo pietūs, kuriuos paruošė Brocktono apylinkės valdyba, globojusi suvažiavimą.

Stambios aukos

Sandaros salėje Brocktone sausio 25 įvykusiame Montellos Lietuvių Tautinio klubo narių metiniame susirinkime Vasario 16-osios proga paskirta po 200 dol.: Lietuvių Bendruomenei,

Kostas Antušas savo virėjo uniformoje, miręs 1986 gruodžio 5 Philadelphiajioje

Amerikos Lietuvių Tarybai, Tautos Fondui, Lietuvių Fondui, Vasario 16-osios gimnazijai ir Laisvės Varpui, o 100 dol. — Lietuvos vyčiams. Iš viso paskirta 1,300 dol. Tai vienintelė lietuvių organizacija Bostono apylinkėse, kasmet skirianti tokias stambias aukas Lietuvos laisvinimo ir lietuviybės išlaikymo bei stiprinimo reikalingam. Klubo pirmininku yra Jonas Rinkus.

Auka Vasario 16-osios gimnazijai

Montellos Lietuvių Tautinis klubas Brocktone savo narių metiniame susirinkime sausio 29 paskyrė Vasario 16-osios gimnazijai Vakarų Vokietijoje 200 dol. Tuo būdu tas klubas šiemet lietuviškiems reikalingam paskyrė 1,300 dol. Kitas to klubo aukas esame anksčiau pranešę. Tai bene vienintelė lietuvių organizacija Bostono apylinkėse, tokia stambia suma parėmusi lietuviškius reikalus.

Šaulių veikla

Vasario 1 Sandaros salėje Brocktone įvyko Martyno Jankaus šaulių kuopos narių metinis susirinkimas, kuriam pirmininkavo Jonas Čincys, o sekretoriavo Julija Šaulienė. Jame išklaudyta ir priimta praėjusių metų veiklos apyskaita ir paskirtos aukos: po 100 dol. — Tautos Fondui, Lietuvių Gelbėjimo Komitetui, Vasario 16-sios gimnazijai, Kario žurnalui, Sandaros klubui; 50 dol. — Laisvės Varpui, po 25 dol. — Minkų radijo programai, Eduardo Meilau, Jr. radijo programai Worcesterioje, o taip pat spaudai — Draugui, Darbininkui ir Dirvai, iš viso 675 dol. susirinkimo programoje dar buvo numatyti naujos valdybos rinkimai. Ligšioliniam kuopos pirmininkui Juozui Stašaičiui atsiskaitas, tas reikalas liko nesutartytas.

Lietuviškas filmas

Harvardo universiteto Cambridge filmų archyvas nuo vasario 6 d. pradėjo rodyti Sovietų Sąjungos respublikų filmus, kurių tarpe yra filmas iš Lietuvos. Tai 1977 m. Arūno Žebriūno sukurta filmas "Riešutinė duona". Informacijoje apie rodomus filmus nurodyta tik tiek, kad lietuviškas filmas vaizduoja Romeo ir Julijos istoriją mažame Lietuvos mieste apie du vaikus, kurių supykę tėvai draudžia jiems susitikti. Filmas yra lietuvių kalba. Jis parodytas vasario 14 d. ir dar bus rodomas kovo 6 d. 7 val. vakaro Carpenter Center for the Visual Art, 24 Quincy St., Cambridge.

Lietuvos krikšto minėjimo programa

Viktoria Kubiliaus vadovaujamas Lietuvos krikšto 600 metų sukakties minėjimo komitetas Bostone jau yra sudaręs to

minėjimo programą, kuri vyks tokia tvarka:

1. Rugsėjo 27 d. 3 val. popiet sol. Lilijos Sūkytės iš Vakarų Vokietijos koncertas.

2. Spalio 4 d. 2 val. popiet mišios Šv. Kryžiaus katedroje Bostone, kurias aukos kardinolas Bernard Law, o tą pačią dieną 4 val. popiet Lantanos restorane Randolphe banketas.

3. Spalio 11 d. 3 val. popiet First & Second Church auditorijoje Bostone vargonų koncertas, kurio programą vargonais atliks Vytenis Vasyliūnas, o taip pat dainuos sol. Marytė Bizinkauskaitė.

Nauja valdyba

Vasario 1 įvyko ALT Sąjungos Bostono skyriaus narių metinis susirinkimas, kuriame peržvelgta praėjusių metų veikla, išgautų nuosimčių už parduotų namų pinigų paskirtos aukos įvairiems lietuviškiems reikalingam ir išrinkta nauja valdyba, kuri taip pat pasiskirstė pareigomis: Juozas Kapočius — pirmininkas, Juozas Rentelis, Genovaitė Treinienė, Juozas Vaičiūrgis ir Jonas Vizbaras — vicepirmininkai, Romas Veitas — sekretorius, o Adolfas Ščiuka — išdininkas. Į revizijos komisiją išrinkti: Birutė Vaičiūrgytė-Šleženė, Petras Ambraziejus ir Brutėnis Veitas.

Kal'ės Algis Rukšėnas

Vasario 21 d. 7 val. 30 min. vakaro So. Bostone Lietuvių Piliečių d-jos antro aukšto salėje įvyks pirmasis šių metų Kultūrinis subatvakaris. Jame apie po grindžio humorą Sovietų Sąjungoje kalbės Algis Rukšėnas iš Clevelando. Jis yra parašęs ir išleidęs ta tema knygą anglų kalba. Joje surinkti įvairūs pogrindžio anekdotai iš sovietinio gyvenimo, daugiausia apie partijos ir administracijos pareigūnus. Knyga susilaukė gana rimto susidomėjimo ir palankaus įvertinimo.

Kultūrinis subatvakaris ruošia ALT Sąjungos kultūrinių subatvakarių komisija, kurią dar sudaro jaunesniosios kartos atstovai: Birutė Vaičiūrgytė-Šleženė, Rėda Veitaitė ir Gintaras Čepas.

Po programos laisvi pašnekesiai prie kavutės. Visi kviečiami ir laukiami. Įžanga — laisva auka. Būkime dosnūs!

BOSTONO LIETUVIŲ BALSO — MINKŲ RADIO PROGRAMA
girdima per radijo stotį WLYN 1360 AM banga sekma dienomis nuo 8 iki 8:45 val. ryto. Vadovauja S. ir V. Minkai, 71 Farragut Road, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268 - 2515. Pas Minkus gaudamas "Darbininkas".

LAISVĖS VARPAS sekma dienomis 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

PAŠVENTINO PAMINKLĄ

Agronomas Vacys Butkys sausio 24 surengė savo mirusios žmonos Marijos Butkienės mirties pirmąsias metines. Velionė mirė praėjusių metų sausio 23.

Pirmųjų metinių proga mišios buvo Šv. Aloyzo bažnyčioje Great Necke, N.Y. diena buvo labai šalta ir vėjuota, bet vistik susirinko į bažnyčią apie 40 žmonių. Dėl šalčio ir blogo susisieki-mo pasivėlino ir kun. Stasys Raila atvykti iš Maspetho. Su juo drauge atvyko ir muzikas Vytas Kerbelis, kuris grojo vargonais.

Mišių metų jautrų pamokslą pasakė kun. St. Raila, iškeldamas velionės gilų tikėjimą ir pamaldumą, pasitikėjimą Dievo valia.

Po pamaldų visi mašinomis vyko į kapines, kur buvo dar šaltiau. Buvo ir sniego pripustyta. Kapų takai buvo atkasti. Buvo

prakastas takelis ir prie velionės kapo paminklo. Ten susirinko būrelis artimųjų, gi kun. St. Raila sukalbėjo maldas ir pašventino paminklą. Paminklo ornamentikos piešinį padarė P. Jurkus.

Iš kapinių visi suvažiojo į sveitingus agronomo Vacio Butkio namus. Čia buvo ir abi jo sesutės, viena neseniai atvykusi iš Lietuvos pasisvečiuoti. Čia susirinko per 30 svečių, ir visi buvo maloniai priimti ir pavaišinti. Susirinko daugiausia kaimynai ir Great Necko lietuviai. Buvo kelias ir iš New Yorko.

Velionė Marija Butkienė buvo poetė ir paliko nemažą eilių pluoštą. Gi velionis jos vyras nori pastatyti jai dar kitą daug gražesnę paminklą, nori išleisti jos eilėraščių knygą, kurią surengti padėd P. Jurkui. Knyga bus spausdinama jau šį pavasarį. (p.j.)

A. A.

DANUTEI LESKAITYTEI - ALLEMAN

mirus, reiškiamė gilią užuojautą Vincel Jonuškaitei - Leskaitienei, vyriui Carl, dukterim Irenai ir Audronei ir kitiems giminiams.

Dana ir Algis Alksniniai
Vida ir Grožvydas Rūteniai

A. A.

DANUTEI LESKAITYTEI - ALLEMAN

mirus, Lietuvių Moterų Klubų Federacijos garbės pirmininkei Vincel Jonuškaitei - Zaunienei LMKF-jos vardu reiškiamė gilią užuojautą. Amžinybė tebūna jos brangios Danutės sielai tikro džiaugsmo ir laimės užuovėja.

Aldona Pintsch,
LMKF-jos pirmininkė

A. A.

KUN. DEKANUI VACLOVUI ŠARKAI

mirus, jo giminiams Lietuvoje, visiems hamburgeriams ir šiaurės Vokietijos lietuviams reiškiamė gilią užuojautą ir dalinamės skausmu

Dr. Tomas ir Elena Michalskiai,
dukra Nora ir sūnūs Stepas ir Grigas

A. A.

ALFONSUI VOLODKEVIČIUI

mirus, sūnui Ronaldui ir jo šeimai reiškiamė nuoširdžią užuojautą.

Urbelių šeima

DARBININKAS

Redakcija.....(718) 827-1352
Administracija.....(718) 827-1351

Spaustuvė.....(718) 827-1350
Vienuošas.....(718) 235-5962
Vyskupas.....(718) 827-7932
Salė (kor.).....(718) 827-9645
Salės adm.(718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaziuko mugė šiais metais Kultūros Židinyje rengiama kovo 8. Mišios bus 12 val., po mišių — mugės atidarymas. New Yorko skautės ir skautai mugei uoliai ruošiasi.

Tėv. Antanas Prapakas, OFM, Brooklyno pranciškonų vienuolyno ekonomas ir Maironio lituanistinės mokyklos kape-lionas, yra išvykęs atostogų į St. Petersburg Beach, Fla., ir ten sustojo pranciškonų vadovaujamoje misijoje pas Tėv. Vytautą Zakarą, OFM.

Kun. Jonas Pakalniškis, Brooklyn, N.Y., Apreiškimo lietuvių parapijos klebonas sukalbės invokaciją Lietuvos nepriklausomybės minėjime JAV Atstovų rūmuose vasario 26, ketvirtadienį, 3 val. popiet.

Naujas LKB Kronikos numeris jau yra pasiekęs Ameriką. Jis dabar perrašomas, padauginamas ir tuoj bus išsiuntinėtis spaudai.

Rašytoja Nelė Mazalaitė - Gabienė tvarko savo naują knygą — „Miestelis, kuris buvo mano“ antrąją dalį. Pirmąją dalį 1966 išleido Darbininkas. Ji taip pat rengiasi išleisti ir savo vyro Juozo Gabės eilėraščius.

PABALTIO MOTERŲ TARYBAI 40 METŲ

Pabaltijo Moterų Taryba balandžio 5, sekmadienį, Estų namuose Manhattane iškilmingai paminės savo veiklos 40 metų sukaktį.

Pabaltijo Moterų Taryba buvo įkurta 1947 kovo 8 Esslingene, Vokietijoje. Įkūrė esčių, latvių, lietuvių moterų atstovės. Šių trijų tautų moterų bendradarbiavimas buvo prasidėjęs dar nepriklausomybės laikais. Išeivijoje tas bendradarbiavimas dar plačiau pasireiškė — susiorganizavo įvairios mišrios jaunimo ir moterų pabaltiečių organizacijos, kurios savitais būdais pasauliui skelbia, kad jų kraštai yra Sovietų Sąjungos okupuoti, ir tokiu būdu kovoja dėl tų kraštų nepriklausomybės. Jos atlieka svarbų politinį darbą, todėl ir vertos visų lietuvių bent moralinės paramos.

Dabar Pabaltijo Moterų Tarybai pirmininkauja Aldona Pintch. Prašome remti šios PM Tarybos veiklą ir kuo daugiau dalyvauti jų suakties minėjime balandžio 5.

KAUKIŲ BALIUS

bus vasario 28, šeštadienį, 8 val. vakare Kultūros Židinyje 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.
Velks baras
Sokiam gros brolių Kezių orkestras.
Geriausios kaukės bus premijuojamos.
Suaugusiems — 20 dol.
Studentams ir moksleiviams — 15 dol.

Bilietus platina ir stalai užsakomi pas:

M. Šalinskienė — 296 - 2244
Pr. Ažuoliene — 296 - 1205
M. Kliveckienė — 296 - 0406
A. Lukoševičiūtė — 849 - 6083
G. Simonaitytė — 843 - 6049

Rengia ir visus atsilankyti kviečia

New Yorko Ateitininkai

Kazys Vasiliauskas, dramų aktorius, staiga mirė vasario 14 Šv. Juozapo ligoninėje. Laidotuvas buvo privačios, dalyvavo tik šeima.

Liko žmona Vanda, dukra Laima ir sūnus Algimantas su šeima, gyvenę Texas.

Lietuvos vyčių 110 kuopa Maspeeth, N.Y., kovo 8 vadovaus Vidurio Atlanto apskrities metiniam suvažiavimui ir šv. Kazimiero šventei. Vysk. Paulius Baltakis aukos mišias ir bus pagrindinis kalbėtojas komunijos priešpiečiuose. Po to vyks Vidurio Atlanto vyčių suvažiavimas ir vakarienė. Iki šiol rezervacijas padarė 5 kuopos iš New Yorko. V. Atsimainymo salė talpina tik 296 asmenis, tad vyčių vadovybė kviečia kuo skubiau registruotis.

Iš Metropolitan operos rūmų vasario 21, šį šeštadienį, 1 val. New Yorko laiku per radiją bus transliuojama Richard Strauss opera „Der Rosenkavalier“. Pagrindiniai solistai: Elisabeth Soederstroem, Brigitte Fassebeander, Barbara Hendricks. Diriguoja Jeffrey Tate.

Lietuviškas užgavėnės ruošia L.K. Moterų Sąjungos 29 kuopa vasario 22, sekmadienį, tuoj po sumos Apreiškimo parapijos apatinėje salėje. Bus blynai, ponėkai ir kiti skanumynai, turtin-ga loterija, veiks baras. Auka 5 dol. Pelnas skiriamas parapijos naudai.

VASARIO 16 MINĖJIMAS NEWARKE

(atkelta iš 5 psl.)

kai įsistiprinus, lietuviškos išlaidų židiniais, kaip parapijos, draugijos ir mokyklų pradėjo silpnėti. Silpnėjimas atsiradęs dėl naujos išeivijos kartos išsiskyrimo iš senų lietuvių susitelkimo židinių ir pasklidus plačioji Amerikoje dažniausiai tik atskirai šeimoms, o ne tautinėm grupėm, kaip ankstesniosios išeivijos buvo įprasta.

Lietuviškumui išlaikyti jis pasiūlė ir keletą receptų. Esą naujoji išeivijos karta, finansiškai būdama žymiai geresnėje būklėje, turėtų pagalvoti apie didesnių lietuviškumo centrų tam tikruose rajonuose sudarymo. Tokius centrus reiktų steigti pagal Amerikoje paplitusių „Country Club“ pavyzdžius, kur už tam tikrą metinį mokesčių narį gali naudotis įvairiom klubo teikiama privilegijom ir įrengimais ir kur koncentruotųsi visa kitas lietuviškas gyvenimas, kaip lituanistinės mokyklos, archyvai, muziejai ir pan. Savaime suprantama, kad tokių klubų įsteigimas ir išlaikymas pareikalautų didelių išlaidų, bet jas sumažinti galėtų padėti suorganizuotos verslo ar profesinės organizacijos, kaip pav., skolinamoji ir taupomoji b-vė „Kasa“, veikianti keliose lietuvių kolonijose, ar k.

Kalba buvo išklaudyta su dėmesiu, o kalbėtojai buvo padėkoti šiltais plojimais.

Parduodamas moterim lietuviškas tautinis kostiumas, atvežtas iš Lietuvos, didumas 10-12. Skambinti 914 620-1680. Dėl kainos bus susitarta.

Lietuvos vyčių 110 kuopa vasario 27 organizuoja penkių autobusų kelionę į Atlantic City. Išvykai vadovauja Helen Matulionis 718 326 - 3398, Josephine Kajris 718 296 - 0876 ir Mary Shalins 718 296 - 2244.

Palanga, Klaipėda (su nakvyne), Panevėžys, Kaunas. Tai tik keletas iš Lietuvos miestų, kuriuos lankys GT International ekskursantai. Dėl detalių žiūrėk GT International skelbimą šešiamė Darbininko puslapyje.

Greenpoint pas lietuvių savininką išnuomojamas erdvus keturių kambarių butas. Suinteresuoti gali skambinti tel. 782 - 8456.

Aleksandaras Kundrotas, gyvenęs Richmond Hill, N.Y., yra susirgęs ir paguldytas Šv. Juozapo ligoninėje dr. J. Dičpinigaičio priežiūroje.

Marytės Šalinskienės pagerbimo vakarą rengia specialus komitetas kovo 14 Kultūros Židinyje. Rengimo komiteto pirmininkas — Romas Kezys. Šį renginį remia šios institucijos ir organizacijos: visos trys New Yorko lietuvių parapijos (Apreiškimo, V. Atsimainymo ir Aušros Vartų), tėvai pranciškonai, Lietuvių Bendruomenė, „Darbininkas“, „Laisvės Žiburio“ radijas, Kultūros Židinys, Lietuvos vyčių Vidurinio Atlanto rajonas, Lietuvos vyčių 110 kuopa Maspeeth, Katalikių Moterų Sąjungos 29 kuopa, Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa, Moterų Vienybė, Lietuvių Atletų Klubas.

Darbininko metinis koncertas bus kovo 21 Kultūros Židinyje. Koncerto programą atliks Los Angeles vyrų kvartetas, akomponuoja R. Apeikytė. Atlikęs koncertą, kvartetas tuoj išvyksta į Hartfordą, kur koncertuoja sekmdienį, kovo 22. Jų koncertą ten rengia LB apygardos valdyba.

Marina ir Zigmas Raulinaičiai, įvertindami Darbininką ir pranciškonų spaudą, su geriausiais linkėjimais atsiuntė ir 50 dol. auką. Dosniems aukotojams nuoširdus ačiū.

Meninę programą atliko tautinių šokių grupės „Liepsna“ šokėjai, pašokdami keletą šokių. Netekus anksčiau turėtų akordeonistų, kaip Rūtos Raudytės ir Emilijos Sadonienės, grupės šokius palydėjo Rūtos Raudytės akordeonu įgrotos juostelės muzika. Gerą tam reikalui aparatą grupė galėjo įsigyti LB Newarko apylinkės valdybos paaukotais pinigais. Į grupės koordinatorius įsijungus energingai ruošiasi būsimajai tautinių šokių šventei Hamiltone, Kanadoje 1988.

Į minėjimą atsilankę žmonės buvo labai dosnūs, nes iš vos per penkiasdešimtis prašokusių dalyvių buvo surinkta Lietuvos laisvinimo darbam paremti daugiau kaip 1000 dol. Stambesnieji aukotojai buvo: dr. Rožė Šomraitė, paaukojusi 300 dol., ir inž. Algirdas Brazinskas, Danguolė ir Ramutis Didžbaliai, Genovaitė ir Kazys Trečiokai — po 100 dol.

Programai pasibaigus, dalyviai buvo pavaišinti kava, sumuštiniais ir įvairiais kepiniais su vynu. Vaišės paruošė ir suaukojo veiklesnės LB ir vyčių moterys.

K.J.

Aušros Vartų parapijos Manhattane kunigai: klebonas kun. Vytautas Palubinskas — dešinėje ir naujasis vikaras kun. Eugenijus Savickis.

PASITINKAME NAUJĄ KUNIGĄ

Didžiosios New Yorko apskrities lietuviai, leiskite man Jus su pažindinti su 47 metų kunigu, turinčiu daugybę švietimo ir profesionališko išsilavinimo ypatybių, kurios bus naudingos jo kunigiškame darbe. Tai prasidėjo po jo įšventinimo Šv. Patriko katedroje, New Yorke.

Kun. Eugenijus Savickis, gimęs Brooklyne, užaugęs Bay-side, Queens, prieš įstojant į Popiežišką Šv. Kazimiero lietuvių kolegiją Romoje, kurioje jam buvo suteiktas kanoniškų teisių laipsnis, dalyvavo įvairioje veikloje, kaip kariuomenės policininkas (M.P.) Vokietijoje, Harlemono narkotikų perauklėtojas, ir pagaliau skirstytojas New Yorko ugniagesiam. Tuo pačiu laiku gavo magistro laipsnį kaip registruotą slaugas ir psichologas.

Jau nuo 13 metų amžiaus norėjo būti kunigu. Tas jo noras išsipildė tik po 30 metų. 1984 metais, ieškodamas lietuviško žodyno savo lietuviui motinai, jis susitiko Aušros Vartų lietuviškos parapijos kleboną kun. Vytautą Palubinską. Šis, neieškodamas

daug laiko, jam patarė stoti į lietuvišką kolegiją Romoje. Po trumpo diakonavimo laikotarpio Šv. Katherinos Genovaitės parapijoje, Brooklyne, kun. Savickis 1986 gruodžio 6 vysk. Pauliaus Baltakio buvo įšventintas kunigu ir paskirtas vikaru į Aušros Vartų parapiją, Manhattane.

Šia bažnyčią jis lankė dar būdamas vaikas. Jis čia ne tik su džiaugsmu sugrįžta, bet ir visi parapiečiai džiaugiasi, kad Viešpatys jiems atsiuntė ganytoją, kurs taip gausiai išsilavinęs ir apsišvietęs.

Kun. Savickiai, Aušros Vartų parapiečiai su klebonu kun. Vytautu Palubinsku jus širdingai sveikina ir linki darbingų ir vaisingų metų Viešpaties vynuogynė.

Kun. Danielius Staniškis

APREIŠKIMO PARAPIJOS ŽINIOS

Liet. Kat. Moterų draugijos 29 kuopos rengiamas blynų balius bus vasario 22. Vaisėm pasibaigus, bus parapijos metinis susirinkimas.

Lietuvos krikšto 600 metų suakties proga kovo 29, sekmadienį, 3 v. popiet bus lietuvių parapijų bendros pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje.

Parapijos rekolekcijos bus balandžio 9 - 11 d. Rekolekcijas ves kun. Jonas Kidykas, SJ, iš Chicago. Rekolekcijos baigiamos balandžio 12, sekmadienį.

Parapijos choro religinis koncertas bus balandžio 12, sekmadienį, 4 v. popiet.

Sutvirtinimo sakramentas bus teikiamas balandžio 26.

40 valandų atlydai, Švč. Sakramento adoracija bus gegužės 3. Iškilmingi mišparai 5 v. popiet.

LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS 600 METŲ JUBILIEJAUS KELIONĖS Į ROMA

VIENOS SAVAITĖS KELIONĖ TIK Į ROMA (birželio 24 - liepos 1) \$1,130.

16 DIENŲ KELIONĖ — Frankfurtas, laivu Reino upe (cruise), Heidelberg, Juodleji miškai, Reino kriokliai, Alpių kalnai, Lucerne, Venecija, Pisa (papręps bokštas), Roma (birželio 17 - liepos 2)

Papigintos kainos iš visų didžiųjų JAV ir Kanados miestų. Prašykite daugiau informacijų ir brošiūrų:

VYTIS International Travel Service, Inc.
2129 Knapp St.
Brooklyn, N.Y. 11229
Telef. 718-769-3300

VYTIES ATSTOVAI:

Los Angeles, Calif. — A. Nelsienė, 714-526-3648
Chicago, Ill. — kun. A. Kezys, SJ, 312-749-2843
Dr. J. Račkauskas, 312-425-4266
Detroit, Mich. — E. Klimienė, 313-626-1357
Cleveland, Ohio — I. Bublienė, 216-481-8854
New York, N.Y. — E. Kezlenė, 718-296-0798
M. Šalinskienė, 718-296-2244
St. Petersburg, Fla. — A. Mieželis — 813-360-5226
West Palm Beach, Fla. — A. Reivytenė, 305-746-1695
Worcester, Mass. — E. Mellus, Jr., 617-753-7232